

ELŐSZÓR AZT AKARJA TUDNI ORVOS?
178 East Jefferson Ave.,
Detroit, Mich.
The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

SZABADSÁG
LIBERTY
JUN 1920

SIKEREM
Egy képzés kérti azért van
Egy képzés kérti azért van
Egy képzés kérti azért van

MELEG VÍZŰ
GYÓGYFÜRDŐ.
Gazdag kén és vastartalmu
erős víz. A legjobb termé-

AGYAR GYÓGYKEZET.
A. M. SZÉKELY
fűrdő tulajdonosa.
STR. e FORT ST. sarok,
DETROIT, MICH.

TROITI MAGYAR ÜGYVÉD
SÜMEGI RUTTER
Hammond Building
311 ajtó szám.
A City Hall ellenében
Teléfono: Máj 1888
DETROIT, MICH.

homa
leg-
Egy német kelleittek szem-

BARTHMÁN AVE.
COLUMBUS, OHIO

IAI SZÓLÓ
szőlőjüket ősi szőlőtársa.
ANAK E CIMRE:
APE CO., Inc.
CHICAGO, ILL.

ROSSZUL LÁT?
Vannak Fejtájsái?
Dr. Huszár Frigyes
szakorvos, a ki szem-
látásellenes megvizsgálja
létezők árak
0-tól este hatig.

FRIGYES
Dr. Huszár Frigyes
szakorvos, a ki szem-
látásellenes megvizsgálja
létezők árak
0-tól este hatig.

védő nők és férfiak!
F. H. Colhouer
Adjja: DR. COOPER
Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

védő nők és férfiak!
F. H. Colhouer
Adjja: DR. COOPER
Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.

PERSHING ÉS FOCH MARSHALL NÉZETELTÉRÉSE

Egy francia történetíró be-
számol Pershing tábor-
noknak és Foch mar-
shallnak a rossz viszo-
nyáról.

A két vezér verszekedett az
argonnei harc alatt.

PARIS, jun. 1. — Raymond
Reouly, egy ismert francia
történetíró "Foch háborúja"
című könyvet adott ki, amely
főleg, természetesen, Foch mar-
shall személyével foglalkozik. E
könyvben a történetíró bőven
beszámol arról, hogy a marsall
és Pershing tábornok között
milyen sürin voltak nézeteltér-
ések. Az amerikai vezér ugyan
is maga akarta intézni az ameri-
kai sereg sorsát.

Reoulynak jogot adtak ar-
ra, hogy a hivatalos okmányok-
ba belezzen és a hivatalos
jelentéseket, amelyeket nem a
nagy világ számára adtak ki,
átvizsgálhasson. Ennek követke-
zőt az adatait megbízhatók-
nak kell elfogadni.

A könyv szerint Senlisben,
mikor a fegyverszüneti feltéte-
leket állapították meg, Haig ra-
gaszkodott a könnyebb feltéte-
lekre. Pershing osztotta Pe-
tainék a nézetét, aki azon a
véleményen volt, hogy Német-
ország még nincsen teljesen
megverve. Ennek következté-
ben Haig javaslatát elvetették
és ennek a következménye lett
a Rajna feletti hidók megszá-
lása.

1918 augusztus 31. Pershing
tábornok értesítette Focht, a
generáliszt, hogy nem te-
hét eleget a terveknek, mert az
azt jelenti, hogy az amerikai
hadisereg egységét meg kell
bontani. Fochnak a terve az
volt, hogy az amerikai hadse-
reg egyik része vegyen részt a
St. Michiel elleni támadásban
ugyanakkor a másik rész veg-
yen részt az offenzívában, a
mely akkor alakult ki az Ar-
gonneokban.

Pershing kijelentette, hogy
vagy St. Michielnél összponto-
sítja az amerikai sereget, vagy
az Argonneokban. Kijelentette
Pershing, hogy tisztára Fochtól
fűg majd, hogy melyik részen
akarja az amerikai sereget fel-
használni. Ragaszkodott azon-
ban ahhoz, hogy szétszakitani
a hadseregét nem engedi.

Végül abban egyeztek meg,
hogy St. Michiel ellen 'nyole
amerikai divízió megy, így ké-
sőbb, az argonnei harcokban az
egész amerikai hadsereget, mint
egyrészes egészet fogják hasz-
nálni.

Reouly nyíltan elismeri,
hogy az amerikai hadsereg az
Argonneokban, a franciákkal a
bal oldalukon, a legnehezebb
helyzetben voltak, olyan nehéz
helyzetben, amilyen a háború
alatt egyáltalán máshol nem
volt.

Ukraina elismerése.
Batohinsky ukrán követ bete-
jesztette Ukrajna kérelmét a
külgügyminiszteriumhoz.

WASHINGTON, június 1. —
Julian Batohinsky ukrán kö-
vet formális kérelmet terjeszt-
ett a külügyminiszterium elé
avégett, hogy az Egyesült Álla-
mok kormánya ismerje el Uka-
rajnát mint népköztársaságot.

A kérelemben ismerteti Bat-
ohinsky Ukrajna céljait, akik
közül első helyen vannak a kö-
vetkezők:
"Az összes ukránok polti-
kai felszabadítása, az összes
szabad ukránoknak államba-
ról történő felállítás, alkotmányos
demokrata köztársaság felállí-
tása, a szomszédos és más álla-
mokkal való gazdasági együtt-
működés."

A francia nagykövet

Maurice Herbert,
Franciaország berlini nagykövete,
aki elfoglalta már helyét a nagy-
követségben.

Tiltakoznak a franciák.
A franciák semmi áron sem
akarnák belegeyezni abba,
hogy Anglia és Oroszország
közt kereskedelmi összeköt-
tessé álljon fenn.

PARIS, június 1. — Gregory
Krassin, az orosz szovjet kor-
mánya megbízottja, most Lon-
donban tartózkodik. Krassin
kormánya nevében tárgyaláso-
kat folytat az angol kormány-
nyal arról, hogy az orosz sereg
Nagy-Britannia és Oroszország
között ismét helyre álljon a
kereskedelmi összeköttetés.

Ez annyit jelentene, hogy
Oroszországnak jogában lenne
külföldön minden, amire szük-
sége lehet, vásárolni, amiért
azután az orosz arany készlet-
ből kellene fizetnie.

Párisi politikai körökben az
a vélemény alakult ki, hogy
ennek a tervnek a megvalósítá-
sa ellen a francia kormány ok-
vetlenül tiltakozni majd.

LONDON, jun. 1. — Az
orosz szovjet kormány végre-
valóan elérte azt, amiért
hosszu hónapok óta küzdött
már, képviselőjét félhivatalosan
fogadta tegnap Lloyd George
miniszterelnök és Andrew Bon-
nar Law. A három ur hosszú
időn keresztül folytatott ta-
náskodást.

Elfoglalt garnizon.
Tripolisi forradalmárok elfog-
ták szászötvén olasz katonáit.

RÓMA, június 1. — Az Epa-
ca című laphoz érkezett je-
lentés arról számol be, hogy
Mutsarrif Radin vezetés alatt
tripolisi forradalmárok elfog-
lalták Mesarutaban az olasz
garnizont és szászötvén olasz
katonáit fogságba vetették. Az
említett város Tripolisz város-
tól keletre vagy száz mérföld-
nyire fekszik. (A forradalmárok
a katonákkal együtt elfoglalták
a garnizon parancsnokát, egy ez-
redet és tizenhat tisztet is.)

NAGY TÜZ PENNSYLVÁNIÁBAN.
Monongahela Cityben tegnap
örülési tűz pusztított.

MONONGAHELA City, Pa.
június 1. — Gallatinban, e vá-
ros egyik külvárosában, amely
azonban nincsen ezzel össze-
építve, tegnap éjszaka hatalmas
tűz pusztított. A tűznek ötven
ház esett áldozatul.

AZ ÉLELMISZER ÁRA NEM FOG LEJEBB MENNI

Az Egyesült Államok gasz-
dasági szakértőinek vé-
leménye szerint az élel-
miszer ára nem megy
lejjebb.

Ez annak a következménye,
hogy kevesebb akeren
termeltek.

WASHINGTON, jun. 1. —
E. A. Montgomery, a földmive-
lésügyi miniszterium idegen
piaze felügyelőségének vezetője
kijelentette, hogy a miniszte-
riumban levő gazdasági szak-
értők véleménye szerint az
élelmiszerek árai a következő
tizenné hónapban belül nem
fognak lejjebb szállni.

— Deacára annak, mondja
Montgomery, hogy az idén áp-
rilisban csak ötven százalékkal
exportálták Európába annak
az élelmiszer mennyiségnek,
amit tavaly áprilisban expor-
táltak, az élelmiszerek árai
mégse mennek lejjebb. Ennek
oka az, hogy sokkal kevesebb
akeren termeltek az idén, mint
tavaly.

— A husmételk árban az
utolsó hónapban érezhető volt
valami csökkenés. Ez azonban
nagyon csekély volt, semmi-
esetre sem akkora, hogy a kö-
zönség észrevehette volna.

— Annak az oka, hogy az
országban szerte kevesebb akert
vetettek be, mint tavaly, csak
az, hogy a farmokon a mun-
kaerő sokkal kisebb, mint ta-
valy volt. Az ipartelemek való-
sággal magukhoz szívják a
farmszükségleteket a magasabb
bérekkel.

— A farmokról több, mint
500.000 fiatalember ment el ka-
tonának és ezeknek csak a tíz
percentje tért oda vissza.

D'Annunzio beteg.
GENF, június 1. — Inns-
brucki távirat szerint D'An-
nunzio Fiumében lábbeteg
fekszik. Azt hiszik a betegség
ugyanaz, ami járványosan lé-
pett fel ott a matrózok között.
A távirat eláztat tesz arra is,
hogy a költő legutóbbi eseleke-
deit talán eme a betegség-
nek lehet tudni. Az ardiák ma
is rendületlenül hússzél visel-
nek D'Annunzio iránt minden
ellenkező híresztelés ellenére.

A jugoszlávok katonái elő-
születeket tesznek az al-
lall, hogy Sussak ellen táma-
dást intézzen, ha a viszonyok
rövidesen meg nem változnak.

A pápa a világbékkért.
RÓMA, június 1. — Benedek
pápa pástortörlevelet intézett
a világ népéhez a keresztény
megbékélés és az általános bé-
ke érdekében. A pápa megem-
líti, hogy a háborúnak vége
van ugyan, mégis sok a rossz
érzés az emberek között. Kéri
a keresztényeket, hogy a köl-
csönös béke érdekében felej-
tsék ezeket a rossz érzéseket.

A pápa ebben a levélben
körvonalozza azokat a veszed-
meket, amiknek a világ ki van
tétve, ha a különböző népek
tovább is ellenséges viszonyban
lesznek egymással.

Köztársaság Dáélabán.
KOPENHÁGA, június 1. —
A szociálisok, akik a második
legnagyobb pártja a dán köp-
viselőháznak, javaslatot ké-
szítettek arra vonatkozóan,
hogy az alkotmányt módosít-
sák.

Az alkotmánymódosítás a ki-
ráltság helyett köztársaság fel-
állítását kívánja, a kormány
az államtanács lenne. Az állam-
tanács elnöke lenne egyszer-
mint a köztársasági elnök is.

A. M. PALMER VÁLASZA POST ÁLLAMTITKÁRNAK

Az igazságügyminiszter az-
zal vádolja Post államtit-
kárt, hogy megakad-
lyozza a deportálási tör-
vény végrehajtását.

Palmer nyilatkozott a cle-
velandi deportálándók-
ról.

WASHINGTON, jun. 1. — A
Ház, igazságügyi bizottsága
előtt A. Mitchell Palmer igaz-
ságügyminiszter azzal vádolta
meg Post munkaügyi államtit-
kárt, hogy ő miatta nem lehet
végrehajtani a deportálási tör-
vényt még olyan egyénekkel
szemben sem, akik kifejezetten
és a saját bevallásuk szerint,
anarchisták. Palmer szerint
Post arra törekszik, hogy az
igazságügyminiszterium ügy-
nökei által letartóztatott radiká-
lisok közül minél többet kisza-
badítson a börtönből.

Az igazságügyminiszternek
ez a kijelentése tulajdonképpen
válasz volt. Válaszolt ezzel a
kijelentéssel Palmer Postnak,
aki nemrégiben viszont őt vá-
dolta meg azzal, hogy az ügy-
nökeivel igazságtalanul tartó-
ztatott let embereket és igazsá-
gtalanul deportáltatta őket és
még több igazságtalanság len-
ne, ha ő nem igyekezne azokat
megakadályozni.

Palmer mostani nyilatkozata
élel világot vet arra, hogy az
igazságügyminiszterium és a
munkaügyi miniszterium között
milyen éles nézeteltérések van-
nak.

Post ismételt azzal vádolta
meg Palmer, hogy igazságtala-
nul jár el az állítólagos radi-
kálisokkal szemben s ezt a vá-
dat a National Popular Govern-
ment League is megerősítette.

Palmer ezzel szemben beiga-
zolta, hogy Post vagy negyven
esetben megszegték a deportálási
törvényt.

Post a Hoch kansasi kép-
viselő kihallgatásának idején
azt a vádat emelte Palmer el-
len, hogy az igazságügyminis-
terium ügynökei Cleveland,
Ohioban letartóztattak embereket,
holott a radikálisoknál
összevissza csak három revol-
vert találtak. Ezzel szemben az
igazságügyminiszter kijelentette,
hogy Post vajda hamis alapon
nyugszik, mert Clevelandban
nem három revolvert találtak
a szövetségi detektívek a radi-
kálisoknál, hanem ötöt.

Leégett helység.
Oszak a r. kath. templom és a
lelkész lakása maradtak meg.

ST. JOHN, N. B. Canada, ju-
nius 1. — Az erdőtűzek övébe
eső St. Quentin község a lángok
mortalaká lett. A faluból,
amelynek vagy 1000 lakosa
van, csak a r. kath. templom
és parochia maradt épen. Vi-
szont egyedül a plebánus, E.
Martin eszelte meg a lakosok
közül.

A hájiéktalanult vált nép a
szomszédos helységekre men-
tek.

A kormány segélykeletét in-
ditott a st. quentiniek részére.
Canada e részének majdnem
minden megyéjében pusztítá-
nak az erdőtűzek. New Brun-
swick tartomány északi részében
kétszáz négyszög mérföldön le-
ggett egy gyönyörű szőlőföld-
ség.

Halifax, N. S. közelében
Preston és Dartmouth helyse-
get fenyegeti a pusztulás veszé-
delme. Az erdőtűz a két hely-
ség irányában halad Halifax
megyében. A tűz tovatörjedés
kétségbeesve igyekeznek meg-
szüntetni a népet.

Az olcsóság netovábbja

Miss Ethel Glynn és Blanche Benson.

Két vállalkozó szellemű amerikai leány ugyancsak nem panaszkodhat a nagy drágaságra. Csekély 37 cent költséggel tették meg mindkét-
ten az 1500 mérföldes utat Jackson, Floridából, New York városába.
A két leány úgy utazott, hogy országúton "felkerekedtek" automo-
bilokra és amig az autót vezetője egyirányba haladt utjuk céljával,
véltek. Azután újabb kocsi után néztek, Bismoleról és szállásról az
utvonali mentén lakó farmerek ingyen gondolták. A kalandos utazás
pont két hétig tartott.

MEGSZÜNT MÁR A GABONÁNAK A FELÜGYELETE

A kormánynak a gabona
feletti felügyelete telje-
sen megszűnt. A piac is-
mét szabad lett.

Az élelmiszer diktatura az
elnök rendelete folytán
megszűnt.

WASHINGTON, jun. 1. — A
szövetségi kormány felügyelete
a gabona és a gabona készí-
tmények felett tegnap megszűnt.
Ezzel együtt megszűnt a gabo-
nafelügyelő állása is.

Ugyanakkor Wilson elnök
rendelete következtében meg-
szűnt az élelmiszer diktatura
is.

Ezzel az eseménnyel meg-
szűnt az, hogy a gabona ára
mérőnkint két dollár és husz
cent legyen. Ezt az árat a sző-
vétségi kormány ezéltől agért
állapította meg és tartotta
fenn, hogy a produktúra vá-
ló kedvet nagyobbá tegye.

A kormány számára vissza-
maradt egy-két rendelkezés a
lebonylitása, ami még az élel-
miszerfelügyelő hatáskörébe
vág.

A United States Grain Cor-
poration fogja ezeket az üzle-
teket lebonyolítani. Ha ez is
megtörtént, a korporáció az
anyag elszámolásait át fogja
adni a pénzügyminiszteriumnak.
A gabonamélték árusítására
eddig engedély kellett, amit az
gabonafelügyelő adott ki. Ezen-
tel ez nem kell, mert a gabona-
felügyelő állása már megszűnt.

DELI JÓZSEF SORSA JUNIUS 8-ÁN DÖL EL

A felebbezési törvényszék
a jövő hét keddjén dönt
az új tárgyalás kérdése-
ben.

A döntés valószínűleg ked-
vező lesz Delire névre.

Néhány héttel ezelőtt Cleve-
landban halálraítélte Phillips
bíró Deli Józsefet, aki a tizen-
hét éves János Iduskát agyon-
lőtte, mivel nem akart egyet-
űlni vele, holott házasságot kö-
töttek.

Az ítélet értelmében a halál-
büntetést június 25-én, pénte-
ken hajnalban kell végrehaj-
tani Deli Józsefen. Közleg a
végzetes nap, de ma még kétes,
hogy megérték-e a fiatal ma-
gyar kivégzése.

Deli János, az elítélt testvér-
bátyja s a kiterjedt család, föl-
dől, jobbarokt mindent elkö-
vetnek, hogy megmenték Deli
Józsefet a villamos székől.
Gyújtást indítottak erre a cé-
lra s be is folyt vagy 1200 dol-
ló kőzadakozásból. Megindult
erre az ügyvédi gépezet az új
tárgyalás elrendelése végett.
Most aztán elérték az első si-
kert.

A kerületi felebbezési tör-
vényszék megengedte tegnap,
hogy Deli ügyvéde június 8-án,
a jövő kedden megjelenjenek
előtte és felsorolják azokat az
okokokat, amiknek alapján az új
tárgyalás elrendelését kérelme-
zik.

Ha a törvényszék elfogadha-
talan tartja a kérelem meg-
okolását, elrendeli az új tár-
gyalást, ellenkező esetben pedig
elutasítja a kérelmet.

A döntés elfutató lesz,
akkor Deli Józsefet csak kor-
mányozói kegyelem mentheti
meg a villamosszékől. Az a
körülmény, hogy Phillips bíró,
sőt Tim Long ügyész is ajánlja
az új tárgyalás elrendelését,
csak növeli Deli ügyvédeknek
a reményét arra nézve, hogy
fáradszük nem lesz hiábavaló.

WILSON ELNÖK VEZETŐ SZEREPE A PÁRTJA ÉLÉN

Az elnök a Fehér Háza hi-
vatta az országos demok-
rata bizottság elnökét ta-
nácskozáásra.

A demokrata platform és a
békekérdés kerül megbe-
szélésre.

WASHINGTON, június 1. —
Wilson elnök ma elhatározó lé-
pést tett abban az irányban,
hogy eszelekvő részt vegyen a
san franciscoi demokrata kon-
venció előkészítésében.

Az elnök magához kérte a
Fehér Háza Cummins szenátort,
az országos demokrata bi-
zottság elnökét s egyes fonto-
sabb kérdéseket beszélt meg ve-
le, mint a milyen a demokrata
platform, a Nemzetek Ligájá-
nak mint kampánykérdésnek
problémája, a békeszerződés
ügye, a szenátus vizsgálatai a
körtérpszékek dolgában és végül
a konvenciót megnyitó beszéd,
a "keynote speech", amit Cum-
mins fog San Franciscóban el-
mondani.

Cummins szenátor, aki azo-
nal San Franciscoba utazik s
ott fog maradni a konvencióig,
mintegy két óra hosszat maradt
az elnökkel s villásreggelin is a
Fehér Háza maradt. Mint ké-
sőbb elbeszélte, az elnök nyil-
tan és szabadon beszélt a fent
említett kérdésekről vele s kül-
önbösen élesen határozta meg a
Nemzetek Ligájának szerepét a
kampány során.

A platform kérdéseket részle-
tesen nem beszéltek meg, mivel
az elnök már korábban bejele-
selte azt a platformot, amit a
virginiai állami konvenció fo-
gadott el. Ennek idején ezt
nem írtá az elnök Glass szená-
tornak. Ebből azt lehet kö-
vetkeztetni, hogy a demokraták
az országos platformokat a vir-
giniai platform mintájára készí-
tik majd el.

A békeszerződés kérdéseiről
nem kívánt bővebben nyilatko-
zni Cummins s arról sem tett
előzást, hogy az elnök visszakü-
di-e a szerződést jóváhagyás
végett a szenátushoz vagy sem.

Az országos pártelnök nem
nyilatkozott a kormányköltsé-
gek felől sem, csak annyit
jegyzett meg, hogy az elnök
igen jókedvű volt a beszélgetés
ideje alatt s ha volt még vala-
mi kétsége az iránt, hogy San
Francisco nem csak az elnöke-
lőit fogja kiválasztani, hanem
a jövőendő elnököt is, akkor ezt
a kétséget a republikánusok
már egészen eloszatták.

Az elnök elővasta a megnyitó
beszéd szövegét s azzal meg-
volt elégedve.

Azt hiszik, hogy a konvenció
előtt az elnök még több neves
politikussal is fog beszélni, míg
a konvenció napjai alatt, egy-
enes összeköttetésben lesz San
Franciscóval.

Megijesztett gyáros.
Bomba robbant fel a gyáros
palotájának kapujában.

WATERBURY, Conn., jun.
1. — Az éjszaka, éjféltájban
bomba robbant fel John H.
Gosnack, a Scovill Manufac-
turing Company elnökének háza
előtt. Azt hiszik, hogy a bom-
bát a gyár sztrájkoló munká-
sai helyezték el.

NEMETORSZÁG FOGLYAI.
Hasaküldik az orosz hadifog-
lyokat.

GENF, június 1. — A moszk-
vai és berlini kormányok egyez-
sége kötötték a Németország-
ban levő orosz hadifoglyok ha-
zaszállítására vonatkozóan. A
foglyokat Riga és Litvánia
keresztül juttatják haza.

AMERIKA NEM TÜRNETI TOVÁBB MEXICO BAJAIT

Ha a zavargások tovább is
tartanak, fegyveres bea-
vatkozásra fog kerülni a
sor csakhamar.

A mexicói kérdés a was-
hingtoni szenátus előtt.

WASHINGTON, június 1. —
Ha azok az új erők, amelyek
Mexicóban uralkoma jutottak,
képtelenek lennének, vagy nem
akarnák a kormányt megszár-
dítani még pedig olyformán,
hogy barátságosabb legyen a
viszony az Egyesült Államok-
kal, akkor az Egyesült Államok-
oknak be kell avatkozni fegy-
verrel a mexicói dolgokba.

Ilyen értelmű javaslatot tett a
szenátus külügyi bizottsága a
mexicói kérdésben a szenátus-
nak.

Amennyiben szilárd kormány
alakulna, úgy az Egyesült Ál-
lamok ismerje azt el s nyújtson
annak segítséget.

Teljes segítséget azonban
még ebben az esetben se adjon
Amerika mindaddig, amig Mexi-
coo szerződéseszen nem áll
jót azért, hogy alkotmányának
27-ik szakaszát az amerikaiak
szemben nem fogja alkalmá-
zni. Ezt a szakaszt olyannak
tartják, hogy annak értelme-
ben Mexicónak a külföldiek ot-
toni vagyonával szemben el-
követési joga van.

Nem alkalmazható ebben az
esetben Mexico az amerikaiakra
azt a rendelkezést sem ennek
a szakaszának, hogy amerikai
polgárok nem lehetnek ott pa-
kok, amerikaiak nem szerkesz-
tethetnek újságot, s amerikai egy-
házak nem tarthatnak fenn is-
kolákat.

A szenátusi bizottság javas-
lata az, hogy amennyiben a
mexicóiak ebben az irányban
biztosítékokat nem tudnak
nyújtani s a szilárd kormány
alakítani képtelenek, úgy az
Egyesült Államok lépjen fel
katonai és tengerészeti erővel s
gyorsszerűen Mexicot arra,
hogy tartsa nyitva a közlekedé-
si vonalakat Mexico City és a
határok között.

Ezt a katonai erőt azonban
csak akkor kellene Mexicoba
küldeni, ha előzetes figyelme-
ztetés után is az tűnik ki, hogy
Mexico nem képes vagy nem
akar a kívánalmaknak eleget
tenni.

A szenátusi jelentés nagyon
erélyes ugyan, mindamellett a
mexicói néppel szemben a ro-
konszennnek adja jelét.

Izgalmas napok Berlinben.
A kormány esetleges forradal-
mak esetére készenlétben tart
ja a hadsereget.

BERLIN, június 1. — Nagy
Berlin kaszárnyáinak parancs-
nokai a mai napon felkeresték
a honvédelmi minisztert s eskü-
tettek arra, hogy csapatokkal
készek megvédeni az alkot-
mányt, akár a szélső jobb, akár
a szélső bal oldalról jönne is
az ellentámadás.

Gessler honvédelmi miniszter
kijelentette, hogy azokat az ö-
nkéntes csapatokat, amiket a
jobboldaliak azzal a szándékkal
szerveztek, hogy esetleges for-
radalom idején őket támoga-
sák, felszaltják s öt évi börtö-
nnel s kényszermunkával
büntetnek mindenkit, aki azo-
nak újjászervezését megkísérel-
ni próbálja.

LONDON, június 1. — Lon-
donban Állandóan tartja ma-
gát az a hír, hogy Németország-
ban új forradalom van kitörő-
ben s a hozalommak felszé-
ke Pötsdam, a hol a volt császár
egyik fia, Agost Vilmos lakik.
Egyes hírek szerint a német ka-
tonai párt a herceget ismeri fo-
jének.

MEGGYILKOLT RENDŐR VÉGZETES DISZSORTÚZ

Egy rendőrt éjszaka lelőttek a bokrok közül. — Keresik a gyilkost.

LEWISBERRY, Col., jun. 1. — Tegnap éjszaka véres és kegyetlen gyilkosság történt e kis városban. Paul J. Mitchell városi rendőrt, aki a szolgálatának végzetével nyugodtan ballagott haza Pine streeten...

A sheriffék persze azonnal nyomozást kezdtek. A nyomozást azonban erősen megnehezíti az a körülmény, hogy a gyilkosság színterén semmi nyomot nem találtak s hogy sem a meggylkolt ember családjának, sem a rendőrségnek még csak halvány fogalma sincsen arról, ki lehet a gyilkos.

BEZÁRULNAK A GYÁRAK.

New Englandban ismét több gyár bezárt a kapuját.

BOSTON, jun. 1. — New England államban mindenfelé egyre-másra zárulnak be a gyárak.

Manchesterben majdnem az összes ipogéparókos kijelentették, hogy bezárják gyáraikat. Erre az elhatározásra több okot emlegetnek. A két legfőbb okot emlegetnek a legutóbbi drasztikus áreszküszések és a szállítás bizonytalansága.

Pittsfielden a Hindale gyáratúrá gyár bezárt a kapuját "bizonytalan időre".

Több gyáros annak a véleménynek adott kifejezést, hogy Haverhillen jól kezdzen minden valószínűség szerint az üzések ipartelepeket becsukják.

CHICAGO VENDÉGEI.

Beregen érkeznek már a republikánus konvenció delegátusai Chicagó városába.

CHICAGO, jun. 1. — Megkezdődött a republikánus nemzeti konvenció tagjainak vándorlása Chicagó felé. Számos delegátus érkezett már a nyugati metropolisba, de legnagyobb részük a déli vidékekről tette meg az utat.

Az egyes jelöltek központjaiban, a campaign-manager-ek irodáiban ugyancsak élénk az élet. A Wood-féle főhadiszállásról jelentették, hogy a tábornok mellett Henry J. Allen, Kansas-i kormányzó mondja el a főajánlóbeszédet, míg Poindexter szenátor érdeklében a Seattl-i George H. Walker ékeszasszonya szál szikra. Ezidén minden jelölt ajánlójának neve a nyilvánosság elé került, kivéve Lowden és Hoover embereit.

Junius 8-ának virrad a nagy nap reggelen Chicagó városára és addig bizonyára sok kiszívárog még a rejtett kulissza-titkokból.

Vaktöltés helyett kartácsot használtak a veteránok. — Negyvenkét sebesült.

MARSHALLTOWN, Ia., jun. 1. — A szomszédos Lincoln, Ia. helységben tragikus vége lett a Decoration Day alkalmából tartott hazafias ünnepnek. Amikor a világháború veteránjai, akik részt vettek a felvonulásban, diszsortúzet adtak, sok golyószilánk a nép közé repült és negyvenkét embert megsebesített, köztük négyet súlyosan.

JENKINS SZABADLABON.

A mexicói kormány eljött a vádat Jenkins ellen.

MEXICO CITY, jun. 1. — A Carranza kormány bukása egyúttal arra is jó volt, hogy a legsúlyosabb amerikai-mexicói konfliktust elintézzék.

William O. Jenkinsnek, a pueblai amerikai konzuli megbízottnak az esete, akit elraboltak és csak váltságdíj fejében engedték szabadon, az ügye már a legfelsőbb bíróság kezében volt.

A legújabb hírek arról számolnak be, hogy az új forradalmi kormány Jenkins ellen eljött a vádat. Frederico Cordova, az a vezér, aki Jenkinst fogásába vette, most a kormány pártján van.

Alvaro Obregon generális ízetet küldött a los angelesi városi tanácsnak, amelyben kijelenti, hogy életének a legboldogabb napja az lenne, mikor a mexicói-amerikai határról visszavonnák kölcsönösen a katonákat, akiket csak a kölcsönös bizalmatlanság miatt helyeztek el ott.

Obregonnak ez az ízenete-váltszó volt a városi tanács egy táviratára, amelyet a városi tanács azért küldött Obregonnak, hogy gratuláljon a szerencsés győzelemhez. Az El Universal című lap értesítése szerint Adolfo De La Huerta ideiglenes elnök programjában benne van a kongresszus hatalmának a kiterjesztése, a szerencsés győzelem és alkohol elleni küzdelem, valamint az idegen érdekeknek a teljes megvédése.

VERA CRUZ, jun. 1. — Felix Diaz tábornok elhatározta, hogy az egész sereget átadja Sanchez tábornoknak, a forradalmárok egyik vezérének.

FÉRFIAK ÉS NŐK bármilyen bejuttatású gyógyszereket szerzhettek be a KEPEK GYÓGYSZERTÁRBAN 2017 W. 25th St., Cleveland, O.

NE VEGYEN HAMISÍTVÁNYT HANEM VALÓDI GYOMOR ÉS VÉRTEZTÍTŐ CUKOR-KAT. HA GYOMORBAJOS, HA NINCS RENDES SZÉKE, HA FEJFAJÁS, ALMATLANBÁG, STVÁGYTALANSÁG, GYENGESÉG GYÖTRI, HOZÁSSA MEG A VALÓDI PURGARET gyomortisztító cukorkát

AZ ÚJ BIZTOS DE LA HUERTA KIADTA ELSŐ NYILATKOZATÁT Mexico ideiglenes elnöke kijelentette, hogy semmiféle politikai irányt nem képvisel.

Huertának vakbél gyulladása van. Egyelőre nem operálják meg.

MEXICO CITY, jun. 1. — Adolfo De La Huerta, Mexico ideiglenes elnöke, a beiktatása előtt tegnap adta ki az első hivatalos nyilatkozatát. Ebben Huerta kijelenti, hogy nem azért foglalta el az elnöki széket, hogy akármelyik politikai pártot képviselje.

A közállásokra pályázók és az összes politikai pártok élvezni óhajtják azokat az előjogokat, amelyeket számukra a törvény biztosít — mondta nyilatkozatában többek között az ideiglenes elnök.

Biztosíthatom a nemzetet — folytatja — hogy a polétiárius sorsának megváltozására fogok törekedni, valamint arra, hogy iparunkat fellendítem és arra, hogy nemzeti kincseink minél erősebben ki legyenek használva.

Ugyanaz az elnéző szellem, amely a forradalmat jellemmezte, fogja minden működésemet jellemezni.

Ami Mexico külpolitikáját illeti, csak annyit mondhatok, hogy a világ összes szabad népeivel békében akarok élni, olyan alapon, amely a nemzetközi jognak és az általános igazságnak megfelel.

Az ideiglenes elnök tegnap érkezett meg a fővárosba. Huerta meglehetősen beteg. Vakbél gyulladása van. Megkérte azonban az orvosait, hogy az operálást halasszák el, amíg a beiktatása meg nem történt.

REPULÓGÉPEN ANGLIABÓL AUSZTRÁLIÁBA. Hindley hadnagy-már elindult Londonból.

LONDON, június 1. — Hindley hadnagy azt a célt tűzte maga elé, hogy egy 35 lóerejű repülőgépen egyedül elrepül Londonból Melbournebe, Ausztráliába.

A hadnagy már el is indult Páris felé, hogy onnét Rómán át Egyiptomból repüljön. A gép olyan tartály van, amelybe 600-700 mérföldre elegendő gázolint vihet.

Hindley hadnagy a háborúban egyike volt a legvakmerőbbeknek.

HALÁLÓ VASUTI SZERENCSELTENSÉGEK. TULSA, Okla., június 1. — Két St. Louis és San Francisco közt közlekedő személyvonat ellenkező irányban haladva összeütközött White Oak falu közelében.

A szerencsétlenség egy kimentett életet követelt.

KORONÁK HELYETT

küldjön dollárokat Magyarországra. A dollár külföldi kereslete miatt, Magyarországon a dollár árfolyama jobb mint itt.

Az American Express Company elad külföldi csekket és pénztalványt dollár értékben, magyarországi pénzküldésre. Jugoszláviába szintén csak is dollárértékben eszközöl átutalásokat.

Romániába és Cser! Szlovákiába azonban azoknak helyi pénzben eszközöl átutalásokat. A pénzküldési árjegyzék ma, mely változásnak van kitéve, a következő:

100 CSEHOSLOVÁK KOR. \$3.10 100 ROMÁN LEI \$3.10 (Póstadij csak 25 cent bármily összegnél.)

Nagyobb összegnél árengedmény. Ezen utalványok bármelyikét megkaphatja bármely American Express Railway irodában, fióktelephelyénél vagy az American Express Company irodáiban New York, Boston, Philadelphia, Baltimore, Washington, Buffalo, Pittsburgh, Cleveland, Cincinnati, Chicago, Detroit, Minneapolis, Milwaukee, St. Louis, Kansas City, San Francisco, Los Angeles, Seattle és Montreálban.

Vagy írjon anyanyelvén a következő címre: AMERICAN EXPRESS COMPANY FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT "F" 65 Broadway, New York.

Clevelandi irodánk: 2048 E. 9th Street Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megőrzi Önt a károsodástól.

AMERICAN EXPRESS COMPANY FOREIGN MONEY ORDER DEPARTMENT "F" 65 Broadway, New York.

Clevelandi irodánk: 2048 E. 9th Street Bármikor és bárhová küld pénzt, követelje az American Express Company nyugtáját. Ez megőrzi Önt a károsodástól.

ÁTÁS ról.

Az Amerikába való emet elvették a szerenlőttek, mert pénzhiányt és mindenem, hasznos kényeztetéssel csekkemet is elvették, uth urtól másolatot és artelt Németh ur.

PÉTER SOMOGYI Csermő Áradmgye.

melyet mindenki azo amerikai ma- zoz vonhat le. Kül- elsősorangu bankba, sen várja. Vigye alványban magaval t, vagy elveszti, a fizeti ki, mert mi se induljon tapasz-

és biztonságára

agy AZÁST zágba

LYES FELÜGYELETE

nyes, 11 apot gromah- állampolgár, becsül- és minthogy a fegy-, miként kell az utasok

értelmében kell kintő tréningek utal arra, hogy tában részesejön. Azon- vizsgálatnál, megakadá- megvárja részükre a vas- illetve Kassid, egyezővel résztervöl a tengeren és nyenek kitéve.

enni, küldjön \$20.00 elő-

hajóindulás utlevélet küldje be hozánk, hogy a szeszünk. Lejárát utlevélek

JULIUS HÓ DUL.

k, mikor érkeznek New ókat, előző és kényelmes gondoskodunk.

MI BANK S, elnök.

CITY FIGYELJÉTE: 1597 SECOND Ave. Cor. 83rd Street.

ÓKJA ÉDES, B A NÉGYES.

bonfitársunk byról.

TISZTA DOHÁNY

olja, hogy ez a legjobb doh- ban 4 ajándék szelvényvel. nkért. Szívesen küldjük bár-

TARSNA NEW YORK CITY. h k s c

YÉKI MAGYAROK EBE!

akiket érdekel, hogy hajó- am és Antwerp kikötőkből Magyarországra a leg-

in Street 25-ik számú

gy pénz küldene az öha- vesen szolgálunk felvilágosi-

kovits vezeti, akit mindenki mutatóra, hiszen 21 eszter- örömmel áll mindenki szol-

GS & TRUST CO. J. D. Moskowitz, e. külföldi osztály vezetője. 107.

SÜRGÖNYILEG VAGY POSTÁN teljes felelősség mellett utalunk át pénzt Magyarországra minden részébe és gondoskodunk arról, hogy budapesti irodánk után az eredeti POSTAI FELADÓ VEVÉNYT vagy a BANKKÖNYVET ügyfeleink részére mielőbb beszeresszük.

Az Amerikában feladott pénzeket teljes összegükben kapják meg hozzatartozók vagy helyesük el ügyfeleink részére budapesti bankokban, még pedig törvényes lebelyzett kékpénzben, vagy ezzel egyenértékű postapénzben.

FÖLVILAGOSÍTÁS TANÁCS UTBAIGAZÍTÁS INGYEN

Kiss Emil Bankár

133 SECOND AVE., NEW YORK ALAPÍTTATOTT 1898-BAN.

szögellő kanyarodónál történt, amidőn a vonatok ötven mérföldes sebességgel rohantak. Mindkét vonat vezetője szörnyet halt. Egy postatiszt, egy újsággyűnök és egy utas szintén életüket vesztették. A sebesültek száma nagy.

A halottakat és a sebesülteket a közeli helységek kórházaiba szállították.

ELMIRA, N. Y., június 1. — A Lehigh Valley vasút 6. számú vonatának vezetője és főutas pedig megsebesült, amidőn a vonat összeütközött egy két mozdony által vont másik vonattal Van Eetten, N. Y. közelében.

Mosson Dörzsölés Nélkül Egy Centért. Ha azt akarja, hogy egy heti ruhája ki legyen mosva egy centért bő-

féltre minden dörzsölés nélkül, akkor használja a Mitchell Magic Mosó port. Nem ártalmas a ruhára, sem a kézre. Megpuhítja a legkeményebb vizet is. Kiveszi a zsír pecsétet, vért stb. s nincs benne mérge, a mely lőnkre teszi a ruhát a harmadik mosásnál. Megér-e a felesége egészsége egy cent? Hozassa meg, mi adunk egy dollárt annyit, mint más társaságok háromért. Postaköltség 10 cent. Egy csomag 6 hónapra elég. Irjon magyarálat, mert magyarálat vágyunk. Mail Order House, Glenfield, N. Y. Ügynekek keresteknek.

PÉNZT KÜLDÜNK gyorsan és biztosan DOLLAR-KORONA vagy román Lei-ben Magyarország, Csehszlovákia, Jugoszlávia vagy Romániába.

A. J. NEBE CO. 26 WEST FORT STREET, DETROIT, MICH. Dime Savings Bank épület földszintjén.

A MAGYAR BANYÁSZOK BANKJA Alapítke \$25,000.00 Tartalék \$6,250.00

Nyolcszáz magyar munkás-ember bankvallata. Bányászok csináltak, hogy szolgálja a bányászokat.

HA PÉNZ VAN, amit bank- ba akar helyezni, küldje azt el a bányászok bankjához, ahol törvényes kamatot kap rá.

HA KÖLCSÖNT AKAR ven- ni, vegye azt fel a bányászok bankjától, ahol szívesen adják.

HA PÉNZT AKAR KÜLDE- NI, küldje velünk, mert olcsóbban és pontosabban küldjük, mint bárki.

HA TELEKKÖNYVÉ, örökös- ösési és konzuli ügyekben akar tanácsot, írjon nekünk.

Irjon felvilágosítást erre a címre: HIMLER STATE BANK HIMLER ALLAMI BANK Warfield, Kentucky Himler Márton, elnök Floyd Brewer, pénzt.

HA PÉNZT AKAR KÜLDE- NI, küldje velünk, mert olcsóbban és pontosabban küldjük, mint bárki.

HA TELEKKÖNYVÉ, örökös- ösési és konzuli ügyekben akar tanácsot, írjon nekünk.

Irjon felvilágosítást erre a címre: HIMLER STATE BANK HIMLER ALLAMI BANK Warfield, Kentucky Himler Márton, elnök Floyd Brewer, pénzt.

The State Bank 378 Grand Street, New York, N. Y.

CLEVELANDI HIREK

HALÁLRAGAZOLT GYERMEK.

Holtan emelték ki a villamos alól. — Mag akarták verni a villamos vezetőjét.

A Woodland Avenuen vasárnap este elgázolta a villamos Lawrence Trosmenkó hat éves fiúcskát. A szerencsétlen gyermeknek csak holttestét húzhaták ki a villamos alól.

A szerencsétlenség szemanui Ernest Dawson villamosvezetőt okozták s körül vették, hogy a laponas elverjék Dawson csak a rendőrség közbelépésének köszönhető, hogy véres fejét nem került kórházba.

A VONAT KERKEI ALATT.

A kis Bodnár Jóska tragédiája. — Levágta fellábát a vonat. — Meghalt a kórházban.

A Holtan Avenue és Belt Line vasut keresztezésénél megrendült baleset történt. Egy hat éves magyar fiúcska, a 2805 McCurdy Avenue lakó Bodnár Jóska felkapaszkodott a vonatra, de elvesztette egyensúlyát és leesett a kerékek alá, amelyek aztán levágták fellábát.

A fiúcskát beszállították a St. Lukes kórházba, ahol a nagy vérvesztés folytán csakhamar meghalt.

SZEKERESNÉ CUKRA.

Az elkobzott cukrot nem kapja vissza, de visszaszámolhatja nagyban áron.

A szövetségi prohibíciós ügynökök a minap razziait tartottak Szekeres Zsuzsanna asszony otthonában s elkoboztak 400 font cukrot kisúttal és egyéb pálinkafőző kellékkel.

Szekeresné pert indított azért, hogy cukrát adja vissza a szövetségi hatóság, Stevens bíróság azonban a prohibíciós törvények alapos tanulmányozása után úgy döntött, hogy a cukrot jogosan kobozták el s a szövetségi hatóság nem gáthat meg abban, hogy a cukrot eladja.

Szekeresnének ennél fogva fontokért vissza kell vásárolnia a cukrot, rendes napi árban, ha azt akarja, hogy a más razziaik alkalmával elkobozott 1600 font cukorral együtt el ne adja a közönségné Counts prohibíciós biztos.

KEVÉS AZ ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁS.

Ronald Taylor, az építkezési munkások egyesületének elnöke, egy gyűlésen tartott beszédje alkalmával hevesen kikelt a bevándorlási törvények szigorúsága ellen és egyben megállapította, hogy máris 40 százezrek kisebb az építkezési munkások létszáma, mint a háboru előtti években, dacára annak, hogy a jelenlegi munkabér 6 dollár 8 órai munkaidőért, hol a háboru előtt csak 1 dollár 75 cent volt a bér 9 órai munkáért.

ELRIASZTOTT AUTOTOLVAJOK.

Hátrahagyták a saját gépjárműjüket is.

A Packard-Cleveland Motor Company 5200 Prospect Avenuei garázsába három fiatalember hajtott be autójukat. Kiszálltak és John Taylor 2348 E. 9th Streeti lakos éjjeli órákban azt mondták, hogy kocsijukat újért szeretnék becserdíteni.

Lehetséges a dolog, — mondotta Taylor, — de most nincs itt az illetékes, térjenek hát vissza később.

Azt hisszük, hogy elintézzük a dolgot most mindjárt, válaszolta az egyik fiatalember s revolvert szögözött a megriadt éjjeli őrre.

Taylor futásnak eredt az iroda felé, de a banditák leütötték. Az egyik rá is lőtt, a golyó azonban célt tévesztett.

Taylor csak színtele az esetet, hamarosan felugrott és kiszaladt az utcára. Itt segítségért kiabált s egy arra haladó autóból meg is állt, a vezetője Taylor segítségére sietett.

Láttára a banditák elmenekültek, hátrahagyva autójukkal, amelyről a rendőrség azt hiszi, hogy lopott kocsit. A rendőrség nyomozza egy banditákat, mint a hátrahagyott kocsit tulajdonosát.

REPÜLŐGÉP BALESETEK

Lesuhanás 200 lábnyi magasságból. — Repülőgép által elütött autómobil.

Vasárnap délután nemcsak autómobil balesetek, de repülőgép balesetek is szerepeltek a rendőrségi krónikában. Két ilyen baleset alkalmával négyen megsebesültek.

A lindalei repülőtéren 200 láb magasságból lezuhant egy repülőgép, amelyen Jesse W. Perkins, a Logan-féle repülőiskola igazgatója és Joseph H. Jacoby pilóta ült.

Perkins lábát és mindkét karját eltörté s válságos állapotban került a City Hospitalba, míg Jacoby eltörtött alsóajkával és súlyos zúzódásokkal fekszik a St. Johns kórházban.

A willoughbeachi repülőtéren J. F. Bartlett Aerial Navigation Company egyik gépe elütött egy autómobil, amidőn irányt változtatott, nehogy elüssön két kis gyermeket.

Az autómobil közlében állított Mrs. Anna Nose 902 E. 144th Streeti lakos. A repülőgép szárnya elütötte a szerencsétlen asszonyt s fején ejtett súlyos sérülést. Mrs. Nose beszállították a Glenville kórházba.

KUTYAHARAPÁST 150 DOLLAR.

A megharapott magyar visszavonta az 5000 dolláros követelést.

A 8119 Cedar Avenuen lakó Bátor Ferencet megharapta Thomas Odlazek 14520 Thomas Avenuei lakosnak a kutyája 1919 október 7-én. Bátor 5000 dollár fájdalomdíjért pert indított Odlazek ellen. Az ügyet egyre halogatták a törvényszéken, annyira, hogy Bátor megunt a várakozást s Duncan bíróról előtt kiegészített Odlazekkel, hogy a jelenlegi munkabér 6 dollár 8 órai munkaidőért, hol a háboru előtt csak 1 dollár 75 cent volt a bér 9 órai munkáért.

CALIFORNIA.
HAJOZGÉYKEKET bármilyen hajóra elvittük.
UTLEVELET beszerzünk.
CSALÁDJÁT kihozzuk és az okmányokat elkészítjük.
PÉNZT ÉS CSOMAGOT teljes felelősség mellett gyorsan küldünk az ő házába. Pénzváltás.
CALIFORNIAI telkeket és házakat vészünk és eladunk. Pontos magyar kiszolgálás.

THEODOR REPAY
Ferguson Steamship Agency.
222 SO. BROADWAY
Los Angeles, Cal.

SZÉTOSZTOTT SEGÉLY-ÖSSZEK.

A királyhelyi özegek és árva részére küldött husvétii ajándék elszámolása.

A zemplémegei Királyhely meőről származó clevelandi magyarok, mint azt már jeleztük, külön gyűjtést indítottak a királyhelyi özegek és árva részére küldött husvétii ajándék elszámolása. E célra 64 hullárt adtak össze. \$10: Orosz Endre, \$5: Godzsák Sándor, Kulesár Ferenc, Bodnár Miklós, Tóth J. Mihály, Jakab Miklós, Hanusoczi Gyula, Jakab Bertalan, \$3: Nyerges testvérek, \$2.50 Hanusoczi Mariska, Hanusoczi Erzsé, \$2: Kacsándi János, Bodnár András, Mrs. Kossuth, \$1: Geregye Mihály, Tóth Erzsébet, Vársárhelyi Jánosné, Pregon Bert, \$0.50: Mrs. Galgó, Máté Jánosné. Ezen a 64 dolláron 5,000 cseh-szlovák koronát vásároltak s mint ahogy azt 5 darab ezresben kapta Kulesár István kezébe — azt beváltotta 15,000 korónára, magyar értéken s ezt az alábbiak szerint osztották fel: Egyenkint 600 koronát kaptak özv. Virág Jánosné, Király Gáborné árva, Világi István gyermek, özv. Tóth Albertné, Szilvási András rokkant katona, özv. Szakács Istváné, özv. Kazimér Gyuláné, 500 koronát özv. Onodi Ferencné gyermekei, özv. Terebesi Józsefné, Jani Anna árva leánya, özv. Borsos Andrásné, özv. Zahoránszky Péterné, Király Mihályné, özv. Nevela Ferencné, 400 kor. özv. Balogh Lajosné, Katona Frigyes árva, Dakó Menyhértné, Borikné árva, Takács Jánosné, B. Mező, 300 kor. özv. Tóth Ferencné árva, özv. Dócs Eszter árva, Kisgéres, Dócs Miklós árva, Egy árva gyerek, 200 kor. özv. Babos Gyuláné, Babos Lajosné árva, özv. Kóna árva, özv. Feuerstein Mórné, Mariska árva leánya, özv. Csik Andrásné, özv. Vaduj Andrásné árva, özv. Lukács Istváné árva, Engelené árva, Harsányi Ferencné gyermekei, özv. Veszényi Gáborné árva, 100 kor. özv. Pikor Jánosné, özv. Divtás Andrásné, Simon Róza, Bornemisza Manczi árva leánya, 70 kor. özv. Magyar Jánosné, 50 kor. özv. Kis, Lukácsné, Orosz Mihály, Rácz János, özv. Szidor Mihályné, Takács Erzsébet, Rén Antal, Petró György, özv. Tamrák Imréné, özv. Záhoriné, 30 kor. özv. Balog Istváné, özv. Hamza Bertalané, 20 kor. özv. Kovács Jánosné. Végül maradt Kulesár Istvánnál 900 korona, részben a saját javára s a meg segélyt érdemlők segítésére.

CALIFORNIA ÉS A NYUGAT.
Közi Bakosy Kornél a Szabadság californiai képviselője.
712 GARLAND BLD. (Broadway) LOS ANGELES, CAL.

(Képviselünk egy a californiai, mint az oregoni, washingtoni, nevadai, montanai, utahi, alaskai és arizonai magyarságnak mindenkor szívesen szolgálunk bármilyen utasításra, ha hozzá személyesen, vagy levelel fordulnak, úgy szintén készséggel ad felvilágosítást az egész amerikai magyarságnak Californiáról és a nyugatról.)

Egykori huszártsint mexicói ültetvényes. E héten érkezett a mexicói Lower Californiából Los Angelesbe V. A. Schwoedel talpicoi ültetvényes. Barátait jött meglátogatni és nagyobb szabású üzleti ügyeket lebonyolítani. Érdekes, hogy V. A. Schwoedel magyar származású. Temesvárot született, a hol az atyja az ottani osztrák-magyar hadsereg egyik tábornoka volt. A családi hagyományokhoz hűen ő is a katonai iskolát végezte és előbb mint ulánus, majd mint huszárhadnagy szolgált Temesvárott, Budapestesen és Bécsben. A szerencsétlen véget ért Miksa főherceggel jött ki Mexicóba és lépett a mexicói hadsereg szolgálatába. A rövid életű császárság után kitört forradalom elől nyugatra menekült és hosszabb vizontagság után Lower Californiában telepedett le és ültetvényes lett. Tudásával, szorgalmával és energiájával annyira vitte egy negyedszázad alatt, hogy ma egyike a legnagyobb ültetvényeseknek Mexico nyugati termelékén. Az előző megjelenésén, elegáns férfi még is inkább a huszártsint becsületét teszi a vele érintkezőkre. Érdekes, hogy birtokának nagyrészen indiánok dolgoznak, akiket erőszakkal elűzött, akiket erőszakkal elűzött, akiket erőszakkal elűzött.

A californiai magyarságot igen közelről érdekli ez a hír, miután a vezérigazgató kijelentése szerint a los angelesi gyártelepbe több száz képzett munkást fognak hozni az akroni gyárakból, akik között nagy számmal lesznek magyarok. Ez azt jelenti, hogy a californiai magyarság száma nemcsak a múlt jelentékenyen fog szaporodni.

A May Co. Los Angelesben. Cleveland magyarsága jól ismeri a May Co. áruházat, amely Ohio államnak egyik legnagyobb department-üzlete. A May Co. egyik főembere a múlt héten itt járt Los Angelesben azzal a céllal, hogy a californiához hasonló nagy department kereskedést létesítsen itt. Az erre vonatkozó tárgyalások eredményre vezetettek és Los Angeles department üzletei rövidesen egy újabb hatalmas üzlettel fognak megszáporodni.

Magyar egyesület Los Angelesben. Hirt adtunk már róla, hogy a los angelesi magyarság körében mozgalom indult meg azért, hogy egy társadalmi egyesületben tömörüljön. A los angelesi magyarság nagy lelkesedéssel fogadta a mozgalmat, a melynek munkálatai már annyira előrehaladtak, hogy a magyar társasok megalakítása június első felében már megtörtént. Az alakítandó társasokból minden felekezeti és politikai kérdések ki lesznek zárva és egyetlen célja csak az, hogy a messze nyugatra elkerült magyarságot egy társadalmi tényezőbe tömörítse.

A válpörök városa. A válpörök tekintetében Los Angeles a vezető helyet foglalta el. Hivatalos kimutatások szerint naponta átlag husz-huszonöt válpörök kerülnek ki a városból. Ez a hatalmas szám onnan ered, hogy sok elhamarkodott házasság itt nyer befeljezést. Ujabbban ugyanis a fiatal házaspok Amerikaszerte nyomában a házasságkötés után Californiába jönnek szerencsét próbálni. A házastól összekötik a kellemes, mert egyuttal a nászutat is megtartják ezáltal. A sok elhamarkodott házasság azután néhány hónap múlva itt ér csattanós befejezést. A bírák alig győzik elvégezni a válpörök halmazát és nehogy Californiába kerüljen a válpörök, a legszigorúbban vizsgálják meg a válpöröket és csak abban az esetben mondják ki a válást, ha arra tényleg alapos ok van. Érdekes, hogy az egymástól szabadulni óhajtó házastársak milyen kicsinyiségeket is felhozhatnak a válás alkalmán. A napokban például egy hölgyke azért kért válást, mert a férje horkolását nem tudja elviselni, viszont egy fiatal férj pedig azért akar elválni a feleségtől, mert az asszonyka nem óhajtott időben nyugalomra térni és arra akarja őt kényszeríteni, hogy éjfélig is fent legyen. Hát nem borzasztó!

A farmer szerencsése. California minden lehetséges hazája. Senki sem tudja, hogy mire ébredhet fel. Lehet, hogy még mint egyszerű szegény ember tért nyugalomra és másnap már dúsragdag ember lesz belőle. Így járt a héten egy hodonai farmer, akinek a birtokán egy reggel olaj buggyant fel. A farmer nyomban elment az ügyvédjéhez, megvizsgálták szakértőkkel a területet és a szakértők megállapították, hogy ott gázdag olajforrás van. Egy társaság máris száz ezer dollár előlegét adott a farmernek olajukat furására és nem lehetetlen, hogy az egyszerű farmerből néhány év múlva milliós lesz. Harry Glenton a neve a szerencsés embernek és mindössze csak három évvel ezelőtt jött Californiába Michiganból. Nyolcezer dollárért vette meg farmját, a mely most ötteni fogja neki a pénzt.

Hollywood ünnepe. Los Angeles egyik városrésze, Hollywood, minden esztendőben május ünnepélyt rendez. Ez az egy hétre terjedő ünnep olyan szívesen segítjük önt is abban, hogy megvesse magának és családjának a jövőjét és hogy egy szép, kellemes és nyugodt életet biztosíthjon magának. Irjon még ma részletes felvilágosításért és mi forduló postával magyarul válaszolunk önnek.

Magyar Farmerek Californiában

A farmerek az idén ismét nagy munkáshiánnyal fognak küzdeni. Bizonyos, hogy a termés betakarítása körül az idén még sokkal nagyobb bajok lesznek, mint voltak az elmúlt években, mert nem lehet farm munkásokat kapni. A gazdáknak pedig tetlenül kell majd nézniük, mint fog kárba menni a termésük, mert egymaguk nem lesznek képesek azt betakarítani.

És míg a keleten a gazdák szorongva fogják várni a betakarítás idejét, addig a californiai gazda jókedvvel és örömmel néz elébe, mert tudja, hogy őt nem érheti semmi baj. A californiai farmer nincsen kitéve az ilyen veszedelmeknek. Californiai farmer csak annyi földet vásárol, amennyit egymaga képes megmunkálni.

Carlsbad környékén levő földeinkből elég tiz akerra, hogy egy családnak nemcsak megélhetést, de szép jövedelmet is biztosíthjon. Mert azok a földek mind irrigálással vannak ellátva és kész termő állapotban vannak, úgy, hogy csak folytatni kell a művelést. Ezen felül pedig két termést hoznak minden esztendőben: egyet télen és egyet nyáron.

“Eladom a birtokomat és az önk carlsbadi földjeiből vásárlók tiz akert. Nem azért teszem, mint ha birtokom nem hozna szép jövedelmet, de nem bírom már ki a szigorú telet és a rossz időjárást. Szeretnék már egy kicsit könnyebben és jobban élni.”

Ezt írta nekünk a napokban egy magyar farmer Canadából. Több hasonló levelet kapunk Amerika keleti államaiából is magyar farmerektől és olyanoktól, akik eddig a bányákban, vagy a gyárakban dolgoztak.

Teljesen igazuk van, mert Carlsbad környékén nem munka, hanem élvezet a gazdálkodás, mert örökös a nyár és a farmerek télen is épen úgy dolgozhatnak kint a földön, mint nyáron. És mi csak örvendünk annak, hogy napsugaras Californiában a mi földeinken fog megalakulni az első magyar gazda kolónia. És ha az ott letelepülő magyarok telpotom akarunk majd építeni, mi készséggel ajánlunk fel teljesen díjtalanul telket egyházi célokra.

A mi célunk nemcsak az, hogy eladjuk a földeinket, de hogy segítsük is előhaladásukban és boldogulásukban azokat a magyarokat, akik ott földet vásárolnak.

Szívesen segítjük önt is abban, hogy megvesse magának és családjának a jövőjét és hogy egy szép, kellemes és nyugodt életet biztosíthjon magának. Irjon még ma részletes felvilágosításért és mi forduló postával magyarul válaszolunk önnek.

South Coast Land Co.
712 Garland Bldg.
Los Angeles California

szíves és változatos, hogy nem lehet párját találni egész Amerikában. Legérdekesebb volt a mozi-nap. A Hollywoodban és környékén levő hatalmas Studio-környezeti auto-karnevalt tartották. Az autókban ott ültek mindazok a mozi-céllagok, akiket a vetített vásznon ismertet Amerika apraja, nagya. Ott voltak: Mary Pickford, Miss Miles Minter, Clara Kimball Young, Bessie Barriscale, Bessie Love, McSennet Studio autója, amely egy virágos csónakot ábrázolt és a csónakban az ismert fürdőző szépségek foglaltak helyet a fűrűruhákban. Illetve, dehogyan foglaltak helyet. Pajzán jökdévet szórtak a konfettiket és a szerepinteket a közönség közt. Az auto-parádé alatt a Studio repülőgépei cirkáltak a levegőben és hatalmas reflektorok sugarakkal világítottak alá a gasból az autóménetre.

CALIFORNIAI SZŐLLŐ
Még soha sem volt olyan kapós a californiai szőlő, mint az idén. California tele van szőlő ügynökökkel, akik nemcsak Amerika más államai szűkségletére, de külföldi szállításra is egyre másra vásárolják össze a szőlőt. Tekintve az óriási keresletet, okosan teszi, ha jó előre biztosítja magát és már most eszközli rendelését. A

Hungarian Grape and Fruit Co.
az ön rendelése alapján egyenesen önnek szüretelt le a szőlőt és gondos kiválogatás mellett egyenesen innen a szőlőföldről szállítja azt még egészen frissen, hamvasan az ön címére. Bármilyen fajta szőlőt rendelhet, bármily mennyiségben.

Száritott californiai szőlőt (matszolyát)
színtén szállítunk bármilyen mennyiségben és mennyiségben. Ugyancsak bármilyen californiai gyümölcsöt frissen, szárítva, vagy befőzve. Déli-gyümölcsöket, mint narancsot, citromot, grapefruitot, füget és datolyát. Minden rendelést pontosan eszünkölünk. Kérjen még ma tőlünk felvilágosítást a szőlőről. Minden levélre azonnal válaszolunk.

Hungarian Grape and Fruit Co.
740 SO. BROADWAY, ROOM 710
LOS ANGELES, CALIFORNIA

HONFITÁRSÁK!
Ha jól és ócsón akarnak ékszerhez jutni, keressék fel, vagy írjanak a Cleveland, C. magyar negyednek legnépszerűbb magyar ékszerüzletébe. Nagy raktáram van hazai külbevalókban, karika és kőves gyűrűkben, továbbá mindenféle áralanokban. — Üzletünknek 15 éves múltja biztosítja a jó és rendszeres kiszolgálást. Hazai és amerikai órákat és ékszereket jótállás mellett javítok.

KLEIN JEWELRY CO.
3932 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

SÁNDOR J. VIGG
Magyarul beszél ügyvéd és jogtanácsos.
620 San Fernando Building.
406 South Main Street.
LOS ANGELES California.
Telefon: Broadway 4149

HA JÓ SZALONNAT
akar venni hívjon a
GRAND CENTRAL MARKET
317 SOUTH BROADWAY,
LOS ANGELES, CAL.
Mi csupán a garantált Eastern Sugar Cured Bacon áruljuk.
47 cent fontja
egészen, vagy felosztotva.
Keresse a B. 2 standot.
Magyarok vagyunk. Magyarosan kiszolgáljuk.

UJ VAGY HASZNALT
butorok jutányos árban kaphatók
KAPLAN BROS
butoráruházban
1047 SO. MAIN STREET.
LOS ANGELES, CALIFORNIA.

Magyar Butoráruház Californiában.
Ha Los Angelesben ön követlen látogassa meg a
PACIFIC FURNITURE BUTORÁRUHÁZAT
117-SOUTH BROADWAY
LOS ANGELES, CAL.
Tulajdonosa M. Deutch
Modern új és használt butorok és háztartási cikkek.
Magyarul szolgáljuk ki.

OMNIBUS TOLE
Ét millió do város omnibus létesíteni.
TOLEDO.
Közhasznú kiépítési tervvel a városi tanács azzal a tervvel, hogy két millió dollár omnibusz járatot létesítsen a városban. Toledo városi tanácsa azzal a tervvel, hogy két millió dollár omnibusz járatot létesítsen a városban. Toledo városi tanácsa azzal a tervvel, hogy két millió dollár omnibusz járatot létesítsen a városban.

NEW YORK
Newark városi tanácsa azzal a tervvel, hogy két millió dollár omnibusz járatot létesítsen a városban. Newark városi tanácsa azzal a tervvel, hogy két millió dollár omnibusz járatot létesítsen a városban.

niában

nyal fognak körül az idén ak az elmúlt pni. A gazt fog kárba képesek azt

gják várni a jókedvvel és érheti semmi len veszedesáról, ameny-

g tiz aker arde szép jöve-nd irrigálással ak, ugy, hogy két termést gyet nyáron.

badi földem, mint, de nem időjárás. jobban

farmer Cana-keleti államai- eddig a bá-

nyékén nem ökök a nyár és ünt a földön, gy napsugaras i az első ma-nagyarok tem-ajánlunk fel

földeinket, de lásokban azo-

megvesse magá-ép, kellemes és ég ma részletes yarul válaszo-

Co.

alifornia

ennet Studio autója, amely virágos esonakot ábrázolt esonakban az ismert népségek foglaltak helyet önkümben. Illetve, dehog-áltak helyet. Pajzán jókedv-szorták a konfettiket és a pentineket a közönség közé. autó-parádé alatt a Studiok lögépei cirkáltak a levegő-és hatalmas reflektorok su-kkal világítottak alá a ma-ól az autómotort.

ÖLLŐ

lő, mint az idén. Amerika más ál-másra vásárolják szí, ha jó előre biz-

it Co.

a szállót és gon-ő szállítja azt még ajtáju szállót ren-

aszolyát)

égyben. Ugyancsak egy befözve. Déli-ügét és datolyát. ma tollunk felvilá-ank.

it Co.

10 CALIFORNIA

OMNIBUSZ-JÁRAT TOLEDOBAN

Két millió dollár költséggel a város omnibusz-járatot akar létesíteni.

TOLEDO, jun. 1. — A városi tanács kijelentette, hogy a városi tanács erősen foglalkozik azzal a tervvel, hogy Toledo-ban két millió dollár költséggel omnibusz-járatot, persze automóból omnibusz-járatot létesítsen. Toledo városának a villamos társasággal igen sok baja van, ez az oka annak, hogy valami radikális elintézési módra akar gondoskodni.

A villamos társaság feje nemrégiben a városban járt és kijelentette, hogy ők egyáltalán nem mehetnek bele abba, hogy a város vegye át a villamos kezelését és még kevésbé tehetik magukévá az önköltségi állapotot.

A két tervet a polgármester a lehető legrovidebb időn belül a választók elé terjeszti, a kik majd döntésként felelnek.

Henry L. Doherty, a városi villamos vasút feje kijelentette, hogy ő nem is várja be a szavazók ítéletét, ő az ügyet a legfelsőbb bíróságra hajlandó elvinni, mert szerinte abban a villamos társaságnak teljesen igaz van, hogy a viteldjait tíz centre akarja felemelni.

Legutoljára, mikor a villamos vasút kérdése Toledo-ban a szavazók előtt szóba került, annak az lett az eredménye, hogy a választók arra szavaztak, a villamos társaság szüntesse meg a kocsik járatását. Ez azonban meg is történt. Egy hónapig Toledo-ban nem volt villamos közlekedés.

John M. Killits bírósági elnök idején nagy részt vett a városnak és a villamos társaságnak a kibékítésében, kijelentette, hogy ezáltal nem akar a nézeteltérésebe avatkozni.

NYGÝLABU PACIENS.

As okos kutya eljárt a kórházba, amíg a lába meg nem gyógyult.

NEW YORK, június 1. — A newarki városi kórházból győgyultan bocsájtottak ki tegnap egy "Mister Stoker"-nak elnevezett nygýlabu pácienset, egy fox terrier.

Az okos kutya majdnem egy hét óta dédelgetett beteg volt az orvosoknak és ápolóknak. A kutyát elütötte egy autóból. A balesetnek tanúja volt Miss Isabelle Bennett apólnó, aki azonnal felvitte és bevitte a kórházba a szép fehér kutyát. A kórházban ráterítették az operáló asztalra s megállapították, hogy egyik első lábán zuzódtott össze a hus.

A kutyát, hosszas dédelgetés után leesillapították olyannyira, hogy nyugodtan engedte sebtét bekötözni.

A fox terrier a kezelés után ugatott egyet, mintha meg akarta volna köszönni a jótettet, aztán elbicegett.

Másnap reggel ismét megjelent a kórházban az okos kutya, amelyet az egyik beteg Mister Stokernek keresztelt el. Meg se várta, hogy hívogassák, felugrott az operáló asztalra és lefeküldt. Az orvos készséggel tett friss kötést a lábára. A kutya ismét vakantott egyet s aztán eltávozott.

Igy történt az tegnap is. Ez alkalommal, amikor a fox terrier győgyultán elhagyta a kórházat, valaki utána ment, hogy megtudja, kinek a kutyája. — Célt azonban nem ért a detektív, mert a kutya eltűnt a személtől.

FRENCH LINE

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE MAGYARORSZÁGBA Havren át Gyors negyepes és Duplacsa- varu Hajók

SAVOIE .....Junius 5
LORRAINE .....Junius 7
TOURNAI .....Junius 10
ROCHAMBEAU .....Junius 11
További hajóindulások később lesznek jelezve.

A Cseho-Slovák Kormány küldött képviselője várja az utasokat hajóink megérkezésénél Havre-ban és azonnali utazási céljuk felé továbbítja.

A francia vonal hajóin a Cseho-Slovák katonák szíri utaznak a háború alatt minden hajónál.

Jegyekért és árakért forduljon a

Társaság Irodájához:
19 State Str. New York
vagy helyi ügynökeinkhez.

HADI ÁLLAPOT TESCHENBEN

PRAGA, jun. 1. — Az a nemzetközi bizottság, amelyik azzal van megbízva, hogy Teschen kerületében megtartsa a népszavazást abban a tekintetben, hogy a lengyelekhez vagy a csehekhez akarnak-e tartozni az ottani lakosok, elrendelte a hadiállapotot. Az intézkedésnek az az előzménye, hogy a választások előtt igen nagy az elkeseredés a cseh és a lengyel munkások között egymás ellen.

BERLIN, június 1. — A félhivatalos Allgemeine Zeitung írja, hogy Teschenben igen sok erőszakosságot követnek el a lengyelek a csehek ellen. Valószínűleg terrorizálják azokat, a kikről az a nézetük, hogy a cseh kormányzás után vagyakoznak.

SZABAD AZ UT JAPANBA.

Budapestről jelentik, hogy Japán értesítette a magyar kormányt, miszerint a háború tartama alatt érvényben volt bevándorlási tilalmat megszüntették és ezek után a magyar polgároknak is szabad lesz az utazás a felkelő nap országába. Japán az első ország, mely a háború befejezése óta megnyitotta a közlekedést és felfüggesztette a bevándorlási tilalmat.

CUKOR ÉRKEZETT JÁVÁBÓL

San Franciscoba kéteszer tonna cukrot hoztak a hajók.

SAN FRANCISCO, jun. 1. A kikötőbe 2000 tonna cukrot hoztak a hajók Jáva szigetéről. A háború kitörése óta ez volt az első ilyen szállítmány Jáva-ból. A jávai cukrot befűtött gyárosok igeznek megszerzeni maguknak, mivel amerikai és kubai cukorhoz nem igen tudnak jutni.

MEGTARTJÁK SPAA-BAN A KONFERENCIÁT.

ROMA, június 1. A Messagero értesülése szerint az angol és az olasz miniszterelnök Milerand sürgősségre hozzájárult ahhoz, hogy Spaa-ban a tervezett konferenciát június 21-én tartassák meg s ne halasszák tovább. A konferencia, amelyen tudvaleg először fognak részt venni a németek egy hétig fog tartani.

ROOT LONDONBA MEGY

Elihu Root elindul az angol fővárosba.

NEW YORK, június 1. — Elihu Root a feleségének és James Scottnak, aki a békekonferencia jogi tanácsadója volt, a társaságában a Nieuw Amsterdam hajóval elindul rövidesen Londonba.

Root részt fog venni a Nemzeti Ligája által most kinevezett igazságügyi bizottságnak első ülésén, amely június tizenötödikén lesz.

FARMEREK SZÖVETKEZETE

WASHINGTON, június 31. — A képviselőház megszavazta azt a javaslatot, még pedig igen nagy többséggel, amelyik megengedné a farmereknek, tejtermelőknek és gyümölcstermelőknek, hogy a maguk termékeinek összegyűjtésére s piacra hozására szövetszervezeteket hozzanak létre. A javaslat most a szenátus elé fog kerülni. A törv. az, hogy a szövetszervezet felett az ellenőrzést a földművelésügyi miniszter fogja gyakorolni.

ELHUNYT LŐPORGYÁROS.

A Francis Du Pontot Montreal-ban érte utól a halál.

NEW YORK, június 1. — Montrealból jelentik, hogy A. Francis Du Pont, az ottani Du Pont Safety Powder Company elnöke meghalt. Du Pont, aki özvegyt hagyott hátra, évek óta kereszül Mexico Cityben képviselte a wilmingtoni E. I. du Pont de Nemours Companyt.

-Társas Utazás-

MAGYARORSZÁGBA A LEGJOBB ÉS LEGGYOR-SABB HAJÓKON.

PÉNZKÜLDES

KÁBEL-SÜRGÖNY VAGY POSTAI UTON a világbármely részébe a legolcsóbb napi áron.

CSALÁDOK KIHUZATALA

UTLEVELEK ÉS KÖZJEGYZŐI ügyekben forduljon nyugodt lélekkel ALLAMI FELÜGYELET ALATT ALLÓ BANKOMHOZ.

Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásért szavatolok.

JOHN NEMETH, Jr. Banker

487 PENN AVENUE, PITTSBURGH, PA.
A Wabash állomástól egy fél blockra.

MAGYARORSZÁGI UJSÁGHIREK

Apró közlemények, politikai, gazdasági és társadalmi hírek a magyarországi újságokból

— Egy milliónál több magyárt beismernék a csehek is. Pozsony-ból jelentik: A cseh statisztikai hivatal rendezte népszámlálást. A eredménye szerint s, 50,242 négyzetkilométer kiterjedésű megszállott Felvidék lakosainak száma 2,977,626, amely nemzetiség szerint így oszlik meg: 1,698,816 szlovák, 111,687 rutén, 902,040 magyar, 199,290 német, 1939 román és 63,992 egyéb nemzetiségű. — "Karpatorusszia" (rutének földje) nagysága 12,097 négyzetkilométer, 572,028 lakosa körül 4067 szlovák, 349,364 rutén, 169,434 magyar, 62,187 német, 15,387 román és 1602 egyéb nemzetiségű. — Az egész cseh köztársaság területe, a megszállott Felvidékkel együtt 142,575 négyzetkilométer és összlakossága 13,811,655. Anyanyelv szerint 6,301,163 cseh, 1,702,873 szlovák, 3,828,074 német, 1,071,578 magyar, 432,929 rutén, 277,792 lengyel. Felekezeti szerint 11,836,933 római katolikus, 976,567 protestáns, 592,115 görög katolikus, 368,970 izraelita, 3060 görög keleti.

— Anarchia Délmagyarországon. A délvidekről, a különösen a Bácskából egyre több és több értesítés érkezik arról, hogy a rend felborult, a szociálista agitáció egyre jobban tér hódít, a közlekedés a legtöbb helyütt teljesen megakadt, ahol pedig még fenttartható, ott csak a legnagyobb nehézséggel lehet a vonatokat indítani, a sziér megszálló hatóságok nem urai a helyzetnek, a személy- és vagyontulajdonosok egyre bizonytalanabbá válik: anarchia van, amely egyre jobban terjed és erősödik.

— Két hónapra kiadják a burgonyát. A fővárosi hatósági bizottság és a közéleti minisztérium között a burgonya kiszolgáltatására vonatkozó tárgyalások eredményteljesen zárultak. Megállapodás jött létre, hogy a közönségnek a május és június hónapra a jégyek alapján igényelhető egész burgonyamennyiséget egyszerre kiszolgáltatják. Valószínű azonban, hogy a közönség még ennél nagyobb mennyiségű burgonyát is kaphat, mert körülbelül négy-hat hét múlva már tisztán áll a hatóságok előtt, hogy minő mennyiség az, a tim májusi és júniusi fejadagok címén ki kell szolgáltatni és ha fölösleg marad, azt újabb pótszelvényre kiadják a közönségnek.

— Zavartalan május elseje. Május elsején egyetlen komoly előállítás sem történt Budapesten, Matyasovszky főkapitány a következőket mondta május elsejéről: — Ugy május elseje, mint a vasárnap teljes rend és nyugalom jegyében muld el. Sem rendezavarás, sem előállítás nem.

NAVIGAZIONE GENERALE ITALIANA LA VELOCE

NEW YORK—PHILADELPHIA-ból NÁPOLY ÉS GENUA FELÉ.

NEW YORK—PHILADELPHIA-ból TRIESTE-BEN GENUAN ÁT.

Taormina .....Junius 15
Duca D'Abuzzi .....Junius 22

ITALIA AMERICA

Society of Maritime Trade Inc. 1 STATE STREET, NEW YORK.

DOLLAR ÖSSZEGET KÜLDÖK MAGYARORSZÁGBA. PÉNZKÜLDÉS BARHOVÁ A VILÁGON ha családját vagy hozzátartozóit akarja kifizetni, az ó-hazából, forduljon kimerítő felvilágosításért.

ÓHÁZAI JOGI ÉS KÖZJEGYZŐI ügyek pontos és szakértői elintézéséért.

GARTNER LAJOS megbíhatós, régi közjegyzői és pénzküldési irodája. 401 EAST 80th STREET, NEW YORK, N. Y.

CUNARD LINE

PANNONIA

dupla csavaru gőzös

SZOMBATON, JUNIUS 19-ÉN INDUL TRIEST felé és kiköt PATRAS és DUBROVNIKBAN

3-ik osztály \$125.00 és \$50.00 hadi adó.

Felvilágosításért forduljon: THE CUNARD STEAMSHIP CO. Limited vagy helyi ügynökeinkhez.

ISMERI ÖN A VERHOVAY SEGÉLY EGYLETET?

Ismerkedjék meg vele még ma. Az ismeretség hasznára lesz Önnek és családjának. Ker-se fel a helybeli fiók tisztviselőit, vagy tagjait, ők majd részletes felvilágosítást adnak Önnek.

Ha az Ön lakóhelyén nincsen fiókja a Verhovay Segély Egyletnek, az esetben irjon felvilágosításért a központi titkárnak erre a címre:

Secretary
Verhovay Aid Association,
Hazleton, Pa.

INGYEN Hazautazók részére nélkülös-betelen UTMUTATÓ. Irjon egy levelezőlapot és megkapja.

OCEANIA CO. 210 SECOND AVENUE NEW YORK CITY.

OSZTRÁK GYERMEKEK OLASZORSZÁGBAN.

Az osztrák fővárosból érkezett jelentések szerint, eddig 15,000 szegény gyermeket szállítottak Ausztriából Olaszországba, ahol egészségük helyreállításáról és ellátásukról az olasz kormány fog gondoskodni, hogy ezzel is enyhítsen az osztrák lakosság szenvedésén.

— Az utolsó gyermekesport Aprilis 5-én ért olasz földre, ahol azokat, az olasz vörös kereszt által kinevezett bizottság fogadta és Észak-Olaszország különböző kórházában és intézeteiben helyezte el, ahol az osztrák gyermekek, az olasz ár-

VIKTOR E. FAITH Conemaugh, Pa. Johnstown, Pa. Magyar pénzküldés és hajójegy irodája

A legolcsóbb napi árfolyam mellett küldök Magyarország minden részébe pénzt, teljes felvilágosítást. Eszenkivül titoktartásomat megígérlek. Minden ügyben teljes bizalommal fordulhat hozzám, mert már 24 éve szolgálom a magyarországi ügyek ügyében. Földrajzi: 122-124 Chestnut Str. (Cambria City) Johnstown, Pa. Filadelfia: 20 Main Str. Conemaugh, Pa.

Hirdetmény.

Folyó évi június 10-én vagy néhány nappal későbben utnak indul nagy kirándulásunk Magyarországra a három kéményes, kitűnő berendezésű

PATRIA

gyorshajóval, Nápolyon keresztül, a honnan külön vonat viszi az utasokat és podgyászukat Triesztbe. A gyorshajó 10 1/2—11 nap alatt érkezik Nápolyba és onnan vasutal egy nap alatt Triesztbe. A hajó-jegy egyenesen Triesztbe szól és a vasuti jeggyel és fejadóval együtt III. oszt. 90 dollár 35 centbe kerül.

A kirándulás vezetésére Főtisztelendő BODNÁR PÁL lackawanna-i római katolikus plébános ur önzetlenül vállalkozott, aki utasainkat egészen Magyarorszáig fogja vezetni és utközben biztonságukról és kényelmükéről fog gondoskodni.

Főtisztelendő Bodnár plébános urnak gondja lesz reá, hogy utasaink úgy a hajón, mint a vasuti utazás alatt mindenütt helyes és igazságos bánásmódban részesüljenek.

Akik a kirándulásban részt venni óhajtanak, jelentkezhetnek legkésőbb június 5-éig, de tanácsos azonnal jelentkezni, mert nagy az érdeklődés és a kapható helyek száma korlátolt. Akinek még nincs utlevele, annak hat nap alatt szerzünk utlevelet.

A társaság tagjai igénybe vehetik utközben Főtisztelendő Bodnár plébános ur tanácsait és szolgálatait és külön e célra készült jelvényekkel lesznek ellátva.

Jelentkezni lehet alantírt irodáimban, ahol további felvilágosítást is lehet kapni.

EMIL SZABO 131 MILITARY RD., Buffalo, N. Y.

EMIL SZABO 323, RIDGE ROAD, Lackawanna, N. Y.

EMIL SZABO 96 EASTON AVE. New Brunswick, N. J. 127-29

gyermekkel együtt és egyforma bánásmódban fognak részesülni. Az Olaszországba szállított gyermekek nagyobbrészt Bécsből kerül ki, ahol a sok nélkülözés rettenetes pusztítást vitt véghez közöttük és ahol az éhínség által keletkezett ragályok megzabálták az egykori eszázváros kiskoru polgárait.

Az olasz kormány átiratban értesítette és biztosította az osztrák kormányt, hogy a mozgalom tisztára a jótékony alapján lett megindítva és hogy az semmi összefüggésben nem áll egy készülő propagandával és ennek bizonyására, osztrák tanítókat is rendelték Olasz-

PÉNZKÜLDEMÉNYEK a legolcsóbb napi árfolyam mellett HAJÓINDULÁSOK:

HAMBURGBA	ROTTERDAMBA	TRIESZTBE
MAJUS	JUNIUS	JUNIUS
23 ADRIATIC JUNIUS 1 KROONLAND.	1 N. AMSTERDAM 10 ROTTERDAM.	2 AMERICA

Kérjen hajójegyzéket Irjon e címre: MORRIS ENGEL BANKER 129 Greenwich Street, NEW YORK CITY.

Gyorsan és pontosan fizetjük ki

az óházában élő szeretteinek — a megszállott és meg nem szállott területeken egyaránt — a Záró C. Henry, New York állam bankfelügyelete alatt álló bankár utján küldött összegeket.

A kifizetés minden levonás nélkül történik meg csakis

Törvényesen lebélyegzett koronákban

vagyis a címzett annyi koronát kap odaát, amennyit Ön nálunk a részére felad.

Záró C. Henry bankár mindig a legalacsonyabb árfolyamot számítja, úgy hogy pénzt spórol mindenki, aki pénztét ő általa küldi.

A magyar korona szilárdabb lett

az utóbbi időben, de még mindig elég olcsó. — Vegyen koronát, mielőtt megdrágul.

PÉNZVÁLTÁS

Záró C. Henry New York állam bankfelügyelete alatt álló bankárnál mindenkor nagyobb mennyiségű arany, ezüst és papír pénz van készletben, melyet vevőinek a legolcsóbb napi áron ad el.

HAJÓJEGYEK

Záró C. Henry bankár az összes hajótársaságok megbízott képviselője, és minden vonalra a társaság eredeti árain ad el hajójegyet. Irja meg, melyik hajóval akar menni, küldjön be előleget s lefoglalunk a részére jegyet.

Hozzátartozók kihozatása Európából

Záró C. Henry saját megbízottja személyesen felkeresi az Ön óhazai rokonait, akiket ki akar hozatni és segítkezik nekik a kijövetellel kapcsolatos ügyek elintézésében.

Bármily pénzküldési, hazautazási vagy kihozatali ügyben irjon vagy jöjjön e címre:

ZÁRÓ C. HENRY, Bankár

39 COOPER SQUARE, NEW YORK CITY

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

BRIDGEPORTI HIREK.

Üzletemberek Egyesülete. — Lejárt az Egyesület tisztújító gyűlése. — Nagy sikereket értek el az üzletemberek.

A Bridgeporti Magyar Üzletemberek Egyesülete máj. 23-án tartotta tisztújító gyűlését az Egylet Pine Streeten levő hivatalos helyiségében. Az egylet, mely mindig a legmesszebb menő kulturális célt, valamint az üzletemberek közötti állandó baráti viszony fenntartásáért dolgozott, társadalmi téren is hatalmas tényezője Bridgeport magyarságának. Innen indult ki a tagjai egy része alakították meg a magyarok Bankját, a West Side Bankot. Majd a közeli multban eme testület indította meg a hazai szervenő gyermekek segélyezési mozgalmát, a melynek fényes eredményéről lapunk hasábjain már beszámoltunk. Eme testület ugyazólván minden tagja erősen kivette a maga részét a gyermek segélyezési mozgalomból. Több ilyen eredményes munkájára tudnánk rámutatni eme testületnek, de most a tisztújító gyűlés részleteiről óhajtunk beszámolni.

Bölcsény Ferenc elnök kezeslennel, meleg szavakkal mondott köszönetet tagtársainak a maga támogatásért, mellyel úgy dűnt, mint tisztársait a tagok kiűntették. Lelkiükre kötötte a tagoknak az egymás iránti szeretet további ápolását, esetelte a testület magasztos hivatását, a gyűlést este 8 órakor megnyitotta s egyben tisztársai nevében lemondását beadta. Szünni nem akaró eljenzés után a Testület lemondott tisztikarának és pedig **Bölcsény Ferenc** elnöknek, **Belányi István** alelnöknek, **Krausz Bertalan** titkárnak, **Grossman Herman** pénzügyi titkárnak, **Horn Ernő** ellenőrnek eredményes munkásságukért — jegyzőkönyvi köszönetet mond. Majd a tisztújító gyűlés elnökének **Breiner Sámuel**et, jegyzőjének **Burger Jánost** választották. **Breiner** elnök megköszönte a bizalmat, a választás megjelölését elrendelte. A tagok általános óhajára az elnöki tisztésget egyhangulag a korelnöknek ajánlották fel. Majd elnöknek egyhangulag **Horn Ernő** t, a testület egyik hasznos s szorgalmas tagját választották. Utána titkárnak **Burger Jánost** választották, ki az egy letnek már annyi értékes s szorgalmas munkát végzett. A további tisztviseléseket elnök a következő gyűlésre elhatározta. Ezután a választási gyűlés véget ért s utána **Breiner Sámuel** elnök tartotta meg székfoglaló beszédét. A töle meg szökött erős tárgyilagossággal, nagy szívvel s a közügyek iránti lelkes szorgalommal esetelte a testület további munkáját, mert csak úgy lehetséges ezen intézményt még nagyobb, még hatalmasabbá tenni. Vázolta a mai irányelveket. A testület további célja egy tábora gyűjtieni a helybeli magyar üzletembereket, hogy közös megérteséssel még jobban szolgálhassanak a bridgeporti magyarság érdekében. Ha a tagok ebben segítik, ugymond, mindig örömmel fog fáradozni s hiszi, tudja, hogy a célt közös megérteséssel megvalósítják. Mi a magunk részéről csak gratulálhatunk a Bridgeporti Magyar Üzletemberek Egyesületének, hogy ilyen kiváló erőket sikerül vezetőknek megnyerni, kik is kitűzött célt, tagjaik segélyével, meg is fogják valósítani.

Közsa Jutka Bridgeporton.

A bridgeporti Pine St.-i ref. egyház ifjúsági köre legjobb műkedvelői által hozta színre a Közsa Jutka c. népszínművet a Rákóczi Hallban. A termet zűfolásig megtöltötte a közönség elejétől végig állandóan élvezte a jól leaddott szindarabot. — Egyes szereplők — főleg **Bodnár Boriska** a főszerepben — sokszor feledezték velünk azt, hogy műkedvelők játékát élvezzük, annyira megállottak a helyükre s oly jól alakították, mely bármely hívatásos színésznek is dicséretére vált volna. A darab többi szereplői: **Fórisz István, Piriczky Mihály, Grezcula Miklós, Marek György, U. Szabó Matild, Piriczky Béla, Kozma Sándorné, Özv. Molnár Béláné, Tomory Endre, Czizeo János, Buesi József, Szilvássy József, Kozma Sándorné, Ifj. Matusz János, Nagy László, Gergely István, mind nagyszerűen alakították.**

Szellő Judith előadása.

A State St.-i ref. Egyház ifj. egylete pedig a Szellő Judith c. szindarabot hozta színre az elmúlt vasárnapon. — A darab, melynek erői az ifj. egylet legjobbjai közül kerültek ki, általános érdeklődés s meg-megújuló tetszés nyilváníts mellett folyt le. — A főszerepben **Kele Béláné** aratot kifogástalan játékkal méltó elismerést. Partnere **Pürjész József** is kitűnően játszott. Szeretnénk kiemelni s külön-külön megdícsérni a darab összes szereplőit, helyszükre itt azonban általános említjük fel, hogy a szereplők és pedig **Farkas Lajos, Pető Eszter, Tirnády Paula** (még most is fülünkbe esengő kedves dalaival), **Horváth Elek** (eme kitűnő s hívatásos színésznek is beillő játékaival), **Kele Béla, Jó Mihály, Bede Lajos, Szajkó János, Jakab Béni, Szilágyi Pál, Farkas Lajosné, Ecsédi Andrá, Sányai Borbála, Nyisztor Erzsébet, Pekete Mariska, Kozma Mariska, Hadar Piroksa, Radács Mariska, Kiss Krisztina, Németz Gergely, Bujkó András, Szarka Lajos, Horváth Kálmán, Kovács Dezső** (eme fiatal és kitűnő komikus), **Ifj. Pallang Sándor, Kele Emil**, mindnyájan méltók a nyilvános dicséretre.

SO. NORVALK, CONN.

40 éves jubileum.

Feledhetetlen kedves ünnepély folyt le So. Norwalkon, midőn **Id. Ujváry János** és nézője, **Hornák Mária** abauj szantói közti színtelenben s szeretetben álló házaspár házasságuk 40 éves évfordulóját ünnepelték. Az ünnepély 5 gyermek, 3 vő, 3 meny, 11 unoka vett részt. A boldog párt a jelenlevők kedves s értékes ajándékokkal lepte meg, melyet is szép beszéd kíséretében **Horváth Gábor** adott át a könyvekig meghattott ünnepeltnek.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Alulírott hálás köszönetemet nyilvánítom a **Toledo Magyar Református Szövetségnek**, hogy néhai **BORTNYIK JÁNOSNÉ,** azülete **CSEREPES ERZSÉBET** után nekem járó \$1000.00 halálösztét díjat kezemhez hiány nélkül kifizette. Ajánlom a nemes célú egyletet minden honfitársaim figyelmébe. **Tagtársi tisztelettel!** **Dorothy János, Expedít, Pa.** 129

Columbia

MAGYAR LEMEZEK

Hallja Dobos Lajost és ezt a valódi cigányhármast

E 4553 (Eskü eő hinni a pusztán. Életemben csak egyszer voltam boldog.) **E 4554** (Fekete szem éjszakája. Nem akar az ökör corda legelni.) **E 4552** (Fedi a burdoshásban. Névénapj marit.) **E 4451** (Arva róza virágzik a hegy alján. Temetőben láttalak meg legelőbb. Dobos, tenor.) **E 4230** (A rezervista kémet fog. Kati meg a Piata. Hegedűs és Várady.)

HALJIA E HUMOROS DALOKAT ÉS NEVESSEN JÓL.

E 4452 (Fedi a burdoshásban. Névénapj marit.) **E 4451** (Arva róza virágzik a hegy alján. Temetőben láttalak meg legelőbb. Dobos, tenor.) **E 4230** (A rezervista kémet fog. Kati meg a Piata. Hegedűs és Várady.)

Minden Columbia üzlet szívesen eljásza Önnek ezen lemezek bármelyikét teljesen díjtalanul. Magyar zenedarakok árjegyzékét is készséggel adja.

Ha lemezeket vásárol, kérjen Columbia lemezeket és mondja meg a számot. Vigyázzon, hogy minden lemezen rajt legyen a védjegy. **COLUMBIA GRAPHOPHONE COMPANY**

Legujabb Columbia lemezek és gépek nagy választékban kaphatók

Mészáros József

legnagyobb és legmegbízhatóbb magyar Columbia Gramofon és lemez-üzletében.

Főüzlet: 8321 Woodland Ave., a Woodland és Buckeye Rd elágazásánál

Fiókiüzletek: 3131 Lorain Avenue, 11611 Buckeye Road, Cleveland, O.

A BREZOVÁCI HÓS.

Chicago, Ill. — A magyar szinpad irodalom két legszeretebb íróinak: **Rákosi Viktor** és **Guti Somán**ak a házasságukat kifigurázta, kacagató bohózatát mutatta be a Chicago-i önképző és Dalkör derék műkedvelői gárdája mult vasárnap este a Bush Temple német színházban. Nagy megrészeg volt tavasz ünnepén. Pünkösdi vasárnapján, tánevigalom nélkül egy színházban rendezni egy bohózatot. Ez lehet a felületes véleményem. Hanem gondolkozunk komolyabban. Egy önképző és dalkörnek a közművelődés fejlesztése a hivatása, különösen a magyar irodalom és művészet révén. Az a félig sem telt kis színház nem az önképzőkör színe, hanem a chicagoi magyarságé. Elvégre is az önképzőkör több mint husz év óta többlet tett a chicagoi magyar kolónia közművelődése érdekében, mint a tisztán üzleti alapon ide-oda ránduló színtársulatok. Eltekintve az anyagi sikertelenségtől, az erkölcsi siker méltó az önképzőkör eddigi sikeréhez. A "Brezováci hős" még hivatásos színészeknek is "ke-mény dió", hanem az önképzőkör elismerésre méltó ügyességgel mutatták be. Bár az első felvonás kissé vontatottan ment, de a második és harmadik már gyorsan gördült, ami főkélléke a bohózatnak. A darab pompás kiállítás és a gördülékeny előadás **László Leonak**, a kör igli elnökének az érdeme, aki ez-uttal azt is beigazolta, hogy jó műkedvelő, mert az egyik szerepbe beugrott. No de mert meg érdemlik derék műkedvelőink az elismerést, ám írjunk — nem kritikát, csupán némi figyelemzetést. Az önképzőkörtől már annyit vár a közönség, mint a színészeketől. A diszletek s a jellemző kifogástalanok voltak, csupán a maszkirozás és alakításra kell a jövőben jobban ügyelni. **Kristóf** szerepében **Virág József**et láttuk, aki tagja volt a szomorú emlékü chicagoi színtársulatnak is. **Virág** ügyes színpász és jó kuplé énekes. **Kuplé** volna, játékaival sikert aratott volna a görbe orr nélkül is. — **Blanka** szerepében viszont látuk a chicagoi magyarság egyik legjobb és legkedveltebb műkedvelőjét. **W. Klacsman** Irént, aki hivatásos színésznek közt is sikert aratna. **Kaezér Miklós** szerepét maga a rendező **László Leo** játszotta. Játéka nyugodt, intelligens volt. Mert álnéven szerepelt a szinpadon, alig ismertük meg abban a nyalka huszárbán a "Szabadság" chicagoi öreg képviselőjét. **Pepikét**, a brezováci hóst **Fellner** sugójának **W. Schwartz** Giazus

Cantoni és Alliancei hírek

Közi: **MIHÓK SÁNDOR**, IRODAVEZETŐ. 336 West Federal St., Youngstown, Ohio.

Earl B. Jack

TEMETÉS RENDEZŐ. A legjobb ambulans szolgáltat, amelyet kaphat. Igyekezünk a legjobban kielégíteni. 1221 Harrisburg Road, N. E., Canton, Ohio.

nak ezáltal nem sokat kellett sugni, mert mindenki tudta szerepét. Szóval minden jó volt, csak a vigalmi biz. pénztárosa, **Weigel Albert** nézte kedvetlenül a sok üres széklet.

LEVELŐK JÖTT MAGYARORSZÁGRÓL.

LEVELE VAN A SZABADSÁGBAN. **Soltész Istvánnak** 2235 Do-roe Ave., Cleveland, O. 'cimre Abauj-Aszalórol. **Virág Mihály**, aki 14 éve van Amerikában s Madison, Ohio-ban lakott, ill. helye Zombora, Tolnamegye, címét kéri s életben léte felől tudakozódik a felesége: **Venczel Mária**, Szabadság-utca 498. Gyöng, Tolna. **Horváth Verának**, Cleveland, O. Feladó: **Mikó Mihály**, Eszterház, Sopronmegye. **Kocsis Józsefnak** 1108 Pembroke St. — Bridgeport, Conn. Feladó: **Kozárczy József** tanító Gestély. **Stuncz Elek** m. kir. áll. vas. pályafelv. Szombathely kéri bátyja **Fay György** címét. **Holdenth Adolfné** Üllői út 109. Budapest kéri roznyói ill. **Schubert János** clevelandi lakos címét. **Szobonya Bénének** Androsan, W. Va. cimre, feladó: **Neje Radostyán**. **Sandrik Mihály** s neje **Trencsényi Bálnó**, állítólag Chicago, Ill. továbbá **Krusineczky Károly**, esetleg **Charles Forth** néven, s **Krusineczky Mihály**, hír szerint bostoni lakosok címét kéri **Szta István**, VII. ker. Hernád-ut. 42-44 iskola, Budapest. **Tusa Istvánnak** Cleveland, O. Feladó: **Szívós Mária**, Beje Gömör. **Urban Istvánnak**, W. 26th St., Cleveland, O. Feladó: **Bárdos Ignác**, Eger. **Németh Antalnak** 2609 Lorain ave. Cleveland, O. Feladó: **Id. Brunner István**. **Lakatos Károly** (Udvarhely-m. Nyikómalomfalva) címét kéri **fiúvere Lakatos Árpád**, II. Zárda-utca 45, Budapest. **Chas Belle**, Hotel Astoria, Los Angeles, Cal. címét kéri szülei a Szabadsághoz. **Szántó Jánosnak** Cleveland, O. Feladó: **Szántó Kiss György** Gömör-Ozsdján.

KI TUD DEAK ISTVÁNROL?

A kopcsopáti (Szabolcsm.) illetőségű **Deák Istvánt** kereszűk fontos ügyben. Állítólag a mult évben elmeorogintézetbe került. Aki tud hollétéről, sziveskedjék értesíteni szerkesztő-ségünket.

Szerkesztői üzenetek.

K. S., Youngstown, O. — Megtetszők most is. **J. N., Detroit, Mich.** — Általában minden déli s délnyugati állam, hogy melyik a legjobb, azt csak a termelni kívánt vetemény nemének ismeretével lehet eldönteni. **V. L., Cleveland, O.** — Rev. Alex Vialaky, Wilson Ave., Youngstown, Ohio. **M. S., Cleveland, O.** — Csak az első kaphatja meg. Ha apja is itt volt s megszerzte polgárlevélét, akkor ön polgár s ezt csak jelen-teni kell a választási hivatalban, ha szavazó jogát gyakorolni akarja. **V. D., Philadelphia, Pa.** — Idén-kint kéredezőkérdezők az expressa compányál, mert a posta csak postai vagysis 11 fontos csomagokat fogad el. **G. J., Flint, Mich.** — Elég ha ugy címeli: New York City. **D. S., Filbert, W. Va.** — Beféreg-mező ezidőszert Cseho-Slovákia. Irjon az egyik Szabadságban hirdető utazási irodának. **H. J., Springton, W. Va.** — Olvassa az angol lapokban is a hirdetéseket s irjon a munkát kéreő farmereknek, vagy hirdesse magát, hogy farmán szeretne állandó munkát. **T. I., Detroit, Mich.** — Nem, de újból kivándorlása esetén meg kell felelni családijával együtt az új bevándorlóra néve akkor érvényes szabályoknak s az első papir nem ad jogot, csak javára szolgál a bebocsátás kérdésében. **J. B., Cleveland, O.** — Több magyar család van de szétszórtan laknak a lélekszámat nem tudjuk. Vas-és acélpapra jelentékeny. **Sz., Chicago, Ill.** — Bölcske 4,391 lakos, 15,353 kh. — Dunaoldár 12,117 lakos, 20,318 kh. — Duna-kömlőd 1,777 lakos, 3,144 kh. —

ISMERIE

Melyik a legbiztosabb alapon álló és legtöbb vagyonnal rendelkező magyar egylet?

RÁKÓCZY MAGYAR BS. EGYLET

A BRIDGEPORTI CONN.

Alapítottatott 1888-ik év április 13-án Bridgeporton, Conn. Bekebelezett Connecticut állam törvényei szerinti 1903 februárban

Akar-e ön is tagja lenni e nagy családnak, melynek egyedül célja volt és lesz mindig: tagjainak segélyezése, Amit elmulasztott a multban, tegye azt jóvá a jelenben, biztosítsa önmagát gyermekeivel egyetemben

a Bridgeporti RÁKÓCZY MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLETNÉL.

A beállási díjak csekélyek. — Tagsági díjakat a tagok korszerinti fizetések alapján eszközlők. Az egyletnek tagja lehet minden magyar szülőktől született férfi és nő valláskülönbség nélkül 16 éves kortól 50 éves korig. Az egylet fizet az egylet tagjainak betegsége esetén heti \$6.00, féléveségi címen \$500.00 és haláleseti illeték címen \$1000.00. Az ifjúsági osztály tagjai 20 cent haví illetéket fizetnek, ennek ellenében az egylet fizet a szülőknél élelhalózás esetén temetési költség címen \$150.00. Új fiókostályok 15 taggal a következő államok bármely városában alakíthatók: Connecticut, Massachusetts, Maine, Vermont, Delaware, Rhode Island, New Hampshire, New York és New Jersey. Felvilágosítással szívesen szolgál: **VASAS JÓZSEF**, titkár 624 Bostwick Ave., Bridgeport, Conn.

Madocsa 2,108 lakos, 2,618 kh. — Paks 12,034 lakos, 26,973 kh. — Tolna 8,510 lakos, 9,420 kh. — 1. Ujabb s felekezetre osztályozott adataink nincsenek. — 2. Nem adják vissza. — 3. Ki van zárva. — 4. Akkor semleges volt. — 5. Az idén semmire, csak ha általános árcsökkenés áll be.

A valódi legjobban elismert **Krejčí-féle Liliom arc cream** és szappan egyedül készítő szer, amely az arcot májfoltot, szeplőt, pattanást eltávolít. Kapható éjjeli és nappali használatra. 1 tégely éjjeli, 1 tégely nappali és 3 darab szappan \$2.00. Egy üveg 50c. Liliom tejet teljesen ingyen adunk, azonnal rendelje meg. **Fehér Kereszt Gyógyiszor** 26th és Lorain Ave. sarok, Cleveland, O.

ÉRTESTÉS.

Portage, Pa. előfizetőinket tisztelettel értesítjük, hogy **PODRACKY JÁNOS** ur helybeli képviselőnk fel van hatalmazva előfizetőink felvenni lak-punk részére és azt szabályszerűen nyugtázní. Tisztelettel **BARTK JÁNOS,** a "Szabadság" pittsburghi irodavezetője. 129-34

ANGOL NYELVMESTER

A világ legjobb angol könyve, amely egy egyszen u!, könnyű rendszer szerint tanítja az angol nyelvet. **AZ ANGOL NYELVMESTER** nem csupán **Tolmács**, nem csupán **Levelezőkönyv**, nem csupán **Szótar**, nem csupán **Nyelvtan**, de a hasznos tudhálók tárháza. **Aki az ANGOL NYELVMESTER-t megveszi s azt megtárgya nála olyan valaki más, akinek angol könyve van, feltétlenül megrendeli az ANGOL NYELVMESTER-t is, mert ez a szor szor értelmében Mester az angol nyelvet, szóban, beszédben, írásban, kiejtésben és levelezésben. Ezen eddigéle páratlan rendszerű, nagybecsű tanító-könyv 512 oldalra terjed. Mindezek dacára ezen szép, erős vászonkötésű, szebben hirdható munka ára csak **EGY DOLLAR**. Kapható minden bankárnál, kőzjegyzőnél, könyvesboltban, vagy a kiadótulajdonosnál. **SZABADSÁG** P. O. BOX 171. 702 HURON ROAD, CLEVELAND, O. Küldjön egy dollárt és mi az ANGOL NYELVMESTER-t azonnal megküldjük.**

Figyelem! Szevedő nők és férfiak!

Dr. F. H. Colhouer Utódja: **DR. COOPER** 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Minden betegséget, saját de régit — leg-újabb tudományok módszerrel kezel. Irodám minden könyvtárral és leg-újabb lemezzel van felszerelve, melyeket Europa és America legnevesebb specialista hazáinak, **Leppin** könyvtárának, munkásság keres felelőmséggel megájtott. Jelen még ma — személyesen vizsgálom meg a síd állatommal megismerem, **Egy** hét-ig vagy nem. Ne felejtse: hosszú gyakorlatom képelem és a betegségek kezelését határozottan megállapítom. Rendelje árárt D. a 2-élti este 8-ig. Vasárnap 4. a 10-élti 6. u-ig.

